

Асылхан ДӘРІБАЕВ, Қазалы аудандық
“Жастар ресурстық орталығы” КММ директоры:

4 МАЗАСЫЗДЫҚ МАСЫЛДЫҚ ЕМЕС

Жаннан қымбат оларағ ар,
Мен жастарға сенемін.

АҚМЕШІТ

№ 05 (386)
4 ақпан, 2021 жыл

6+

Газет 2013 жылдың
қыркүйек айынан бастап шығады

жастары

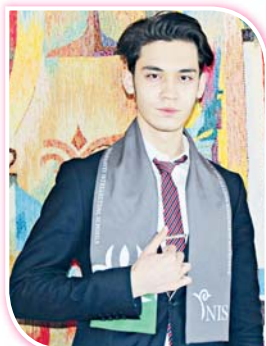
Қызылорда облыстық жастар газеті

ШЫН ЖҮРЕКТЕН

Жангерей ЗИНЕЛОВ, Назарбаев зияткерлік мектебінің
оқушысы, жас өнертапқыш:

Бұл инкубатор бұрынғыдан өзгереді

Жұмыртқа десе, елдің есіне нарықтағы қымбат баға түседі. Құс тұмауының салдары, жылда қайталанатын баға есімі деп көңілді бірлесек те, құр сөздің көпке жұбату бомайтыны анық. Бірақ бұл мәселенің де шешімі тобылар күн алыс емес. Себебі жақында ғана Назарбаев зияткерлік мектебінің оқушысы Жангерей Зинелов бағасы қолжетімді инкубатор жобасын ұсынды.

Гүлдана ЖҰМАДИН

— Жоба экономикалық тұрғыдан тиімді, себебі қажетті материалдар қолжетімді және бағасы арзан. Жоғарыда айтып өткен пеноплекс материалының артықшылығы, ол тоқ көбіне қосылмаған жағдайда да 2 сағатқа дейін жылыды инкубатор ішінде сақтап қалады. Бұл құрылыстың ең жақсы жылуқорықшаушы материал болып есептеледі. Сонымен қатар оның салмағы айтарлықтай жеңіл, мектеп немесе үй жағдайында оңай тасып жүруге болады. Осы арқылы экономикалық шығынның алдын алып, өнімділікті арттыра аламыз. Ал өндірістері инкубатор бағасы шамамен 60 000 теңгеге бағаланады, себебі корпусы металдан жасалған. Сәйкесінше ол ауыр әрі алып жүруге қолайсыз.

Ал біздің инкубатордың бір кемшілігі, автоматты жұмыртқа айналыратын лотокқа 42 жұмыртқа ғана сыяды.

— Жақында ғана мектеп президенті болып сайланған екенсіз. Осы орайда мектептегі жаңа міндетіңіз жайлы ой беліссеніз...

— Біздің мектепте жыл сайын дәстүрлі түрде мектеп президенті сайланады және оған өр сыныптан үміткер өз сайлауалды бағдарламасын ұсынады. Сайлауда мұғалімдер мен

оқушылар дауыс беру құрығына ие. Қазір айында мен де өз бағдарламамды оқушыларға таныстырдым. Нәтижесінде ең жоғары дауыс жинап, мектеп президенті атандым.

Президент ретінде мен сайлауалды бағдарламалар көрсетілген жобаларды жүзеге асыруға талпыну үстіндемін. Әр ай сайын іс-шаралар тізімін жасап, өзің өз басқару кеңесіне орындау жоспарын тапсырамын. Жобалардың ережелерін құрылып, мұғалімдермен бірге сайыс пен білім байқауын өткіземін. Өзге НЗМ мектеп президенттерімен келіссөздер жүргізіп, ортақ идеяларды жүзеге асырамын. Оқушылардың оқу жөніндегі мәселелерін шешуге көмектесемін. Бір сөзбен айтқанда, мектеп әкімшілігі мен оқушылар арасындағы байланысты жақсарту үшін оқушылар бірлестігі атынан жұмыс атқарамын.

Жалпы езім мектептегі тыс іс-шаралармен де айналысатын, академиялық және ғылыми табыстарға қол жеткізуді қалаймын. Осы бағытта жиі ізденіп, білім алуга тырысып жүрмін. Нәтижесінде Назарбаев Зияткерлік мектептер желісінде дәстүрлі түрде өтетін пәндік олимпиадаларда Қазақстан тарихы пәнінен, пәнінен І орын иелендім, сонымен қатар «Дарын» республикалық ғылыми-практикалық орталығының ұйымдастыруымен өткен олимпиадада химия, биология, Қазақстан және дүниежүзі тарихы пәндерінен жүлделі орынды иелендім. «ДОСТҮК КЗ» жастар саясатын дамытуға бағытталған әлеуметтік жобалар байқауында әріптесім Әбілқайыр Ергалиев жобасын қорғап, бас жүлдені жеңіп алды. Сондай-ақ Гете институты мен неміс театры ұйымдастырған VI жасөспірімдер театрлары фестивалінде мектеп командасымен қатысып, «Үздік видео-концепт» номинациясына қол жеткізді.

— Сұхбатыңызға рақмет!

— Жангерей, Пекинде өтетін IESO – 2021 халықаралық олимпиадасына жолдама алғаныңыздан хабардармыз. Мектепте озат оқумен қатар, жан-жақты жобалармен де айналысуды екенсіз. Осы орайда өңгімеімізді инкубатор құрастыру идеясынан бастасыз...

— Мен отбасымымен бірге бірнеше жыл бойы тауық асыраумен айналысам, үй құстарының өмір сүру жағдайын зерттедім. Тауықтардың құрыққа жатып, балапандарды басып шығару үрдісі менің қызығушылығымды тудырды. Уақыт өте келе жұмыртқаның барлығынан балапан шыға бермейтінін, кейбір балапандардың толықтай жетіле алмайтынын аңғардым. Осы мәселені жетекшім, биология пәнінің мұғалімі Салтанат Сұлтанғазықызымен талдап, өңірдегі құс шаруашылығы туралы статистикалық мәліметтерді іздестіре бастадым. Нәтижесінде Қызылорда облысында жұмыртқа өндірісінің деңгейі төмен екенін білдік. Нақтырақ айтсақ, 2020 жылдың 10 айында жұмыртқа өндірісі ұлттық нормадан 18,2 есе, ал дүниежүзілік нормадан қалыңдығын жасайтын тектен физиологиялық нормасынан 31,1 есе төмен. Жұмыртқа өндірісі арттыру және азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін біз мектеп жағдайында инкубатор жасау туралы идеяны ойластырып, жүзеге асырдық. Жетекшімімен бірге инкубатордың құрылысын жоспарлап, әртүрлі әділеттерден материалдардың қажеттілерін және бағалары туралы ақпарат жинақтадық. Ғаламтор желісі арқылы қажетті материалдарға тапсырыс беріп, бір ай кәлемінде инкубаторды құрастырып шықтық.

— Құрылыс жұмыс істеу механизмі қандай? Тәжірибеден кейінгі нәтиже өзіңіз күткендей болды ма?

— Инкубатордың құрылысы тоқталсам, корпусы пеноплекс материалынан жасалған. Сонымен қатар 40 ватт, 220 вольтты құрайтын 2 шам, компьютерлік құлтер (вентилятор), автоматты жұмыртқа айналыратын лоток, сандық таймер, терморегулятор және су құюға арналған ыдыс (лоток) орнатылған. Жұмыртқаның жұмыс істеу механизмі балапандардың шығуы үшін оптималды жағдайлар қалыптастыруға негізделген. Автоматты жұмыртқа айналыратын лоток жұмыртқалардың құрыс орналасуы үшін және ішіндегі азық-түлік заттардың бір бетке жабысып қалуына мақсатында екі сағат сайын айналып тұрады. Автоматты лотоктың астында су құюға арналған ыдыс қойылған, ол балапандарға судың терморегулятор және су құюға арналған ыдыс (лоток) орнатылған.

— Инкубатордың құрылысы тоқталсам, корпусы пеноплекс материалынан жасалған. Сонымен қатар 40 ватт, 220 вольтты құрайтын 2 шам, компьютерлік құлтер (вентилятор), автоматты жұмыртқа айналыратын лоток, сандық таймер, терморегулятор және су құюға арналған ыдыс (лоток) орнатылған.

Жұмыртқаның жұмыс істеу механизмі балапандардың шығуы үшін оптималды жағдайлар қалыптастыруға негізделген. Автоматты жұмыртқа айналыратын лоток жұмыртқалардың құрыс орналасуы үшін және ішіндегі азық-түлік заттардың бір бетке жабысып қалуына мақсатында екі сағат сайын айналып тұрады. Автоматты лотоктың астында су құюға арналған ыдыс қойылған, ол балапандарға судың терморегулятор және су құюға арналған ыдыс (лоток) орнатылған.

балапандардың дамуы үшін шамнан бөлінетін жылыды оптималды 38,8 С температурада сақтайды. Біз тәжірибені 2 жыл бойы жалғастырдық. Алдымен жақсы жетілген эмбрионы бар жұмыртқаларды осықол құрала арқылы анықтап, іріктеу жасадық. Сонымен қатар ғылыми тәжірибе жүргізу мақсатында қалыңды құрыс таралмаған жұмыртқаларды да алдық. Тауық балапандары 21 күнде шыға бастады. Инкубаторға салынған 19 жұмыртқадан 12 балапан жұмыртқаны жасып шықты.

— Балапанды жұмыртқадан жасанды жолмен шығару арналған аппарат бұрыннан қолданыста бар. Ал сіз ұсыған жобаның басты артықшылығы неде? Кемшілігі жайында не айтар едіңіз?

инкубатор

Өзексізден зерттеу

Жақсы жетілген жеміс

екеуіміз бірігіп жасаған «Қиает мектебі» жобасын қорғап, бас жүлдені жеңіп алды. Сондай-ақ Гете институты мен неміс театры ұйымдастырған VI жасөспірімдер театрлары фестивалінде мектеп командасымен қатысып, «Үздік видео-концепт» номинациясына қол жеткізді.

— Сұхбатыңызға рақмет!

Инкубатордағы жұмыртқадан шыққан балапандар

Міне, григориан күнтізбесі бойынша бір айды да артқа тастадық. Бала кезімізде ақ түтек ақпан деп ана тіліде суреттелген айдың алғашқы аптасын да тауысқалы тұрмыз. «Туған ай тураған етпен бірдей» дейтін біздің қазекім қандай айтыш еді өзі. Қазір, міне, қолыңызда 2021 жылдың бесінші санын паракатп отырсыз. Ең бастысы, биыл да бізді тандаған оқырманға мың алғыс!

Өрине, пандемияға дейін он мың оқырманың үстінде едік, қазір сөзің мыңның айналасында қалғанымыз аса қуанта қоймай-тынын жасырып қайтесіз?! Өйтсе де бұл күндер де артқа қалап, біз өз қалпымызға, өз оқырманымызға орапармыз деген үміт-төміз.

Бұрын ең қымбат екі балмұздақтың құны едік, қазір де қымбаттаған түгіміз жоқ, азын-ауып тышын қосылды дегенмен, үйіңіздің жанындағы дүкеннің нарықмен есептегенде сол баяғы екі балмұздақ сатып алатындай теңгенің шамасындамыз. Қолыңыздағы газеттің алты айға жазылу бағасын айттып жатқанын ғой. Бар-жоғы – 2000 теңге. Біздің қасымызда ай сайынғы телефон тарифтерінің құны (1600 теңгеден басталғанын күні кеше еді) – 3900-5900 теңгенің көлемінде шарықтап тұр. Күнне бірдімбір бір тышын қосса да, оған ренжініп деп тұрған адам жоқ. Телефонмен сөйлесем, әлеуметтік желілерде отырамын, балаларымың сабағын қадағалаймын, т.б. деп уәж айтатыныңызды білем ғой, дегенмен менің маман сияқты интернетті аса көп пайдаланбайтын адамдар да бар. Бірақ олар да тарифін тауысып не тауысқанына қарамастан, айына бір-ең рет жан-жақты балаларымен сөйлесу үшін-ақ сол ақшаны ай сайын тұрақты түрде есепсіз салып отыр.

Бір үйде кем дегенде бес адам тұрса, бас-басына бір-бір телефонның ай сайынғы тарифін есептесек, шашымыз ағарар. Әрқайсысы әр бөлменің өр бұрышында шоғыл, жұмыстан да, сабақтан да тыс телефонға тегіліріп, көзін сұлатқаннан басқа пайдасын көріп тұрғанымыз шамалы ғой. Өйтсе де, ақша қайда кетіп жазылды. Бір-ақ рет жазылып, алты ай бойы апта сайын үйіңізге өз аяғымен кел тұратын газеттің бағасын қымбатсынатынымыз қиындау.

Кейде жұмыс істейтін жерге емес, газет үйіме кел тұрсын дейтін жазылушылар бар. Мұның өзіндік қиындықтары бар, әсіресе көп қабатты үйде газетке өзі жазылмағанымен, өзгенің жазылған газетін оқпа көріп, он-оңай үйіне қолтықтап кететін адамдар көп екен. Өзім де көп қабатты пәтерде тұрдым ғой, газеттімің бір нөмірі де қолыма тимеді, ал пошташы әкеуіміңнің көмі жоқ дейді. Демек ұрлап кететін болған. Сондықтан жұмыс істейтін жеріңізге газет барса да жақсы ғой, онда да газеттің бұрышына сіздің аты-жөніңіз жазылды, сол бойынша газетті қабалдап алатын адамға ескертіп қойсаңыз, жұмысқа келген бойда немесе қайтар уақытыңызда қолыңызға ұстатып жібереді. Кейде осындай он-оңай нәрсені қиындатамыз не болмаса газетті іздемейтін ұмытшақтығымызға ренжімейміз, алты айдан кейін алғанда барған журналға біз газетіңді де көрген жоқпын деп дұресе қоя береміз. Сіз іздегеніңіз – біз де көмекке әзірміз. Газет оқы не оқыма, бізге әрбірініз қымбатсыз. Сіздің газетке жазылғаныңыз біз құрметпен қараймыз. Қазір газет-журнал ғана емес, әлеуметтік желілерде де оқырман үшін, өз тілімен айтқанда, жазылушы үшін жатпаласқан уақыт қой. Ақуантың жазылушысы неғұрлым көп болған сайын ақша түсіретін каналдар кеңейеді. Желіде желіліп, тәнін де, жанын да жалаңаштауды әр көрмейтін содан бұл жұрттың. Сіз оны тегін «тамашалап» отырмай дег ойлайтын шығарсыз. Бірақ ай сайын телефонға төлеп отырған тарифіңізді ұмытып кеткеніңіз (!).

Қат-қабат мамандықтың ішінде тілшілер қауымына деген құрметпен 2000 теңге деген не тәйірі деп, газетке жазылуы өзінің азаматтық парызы санайтын адамдар да бар. Шүкір. Бірақ бұл бұрынғы жасының ұлғайып бара жатқаны көңілсіздік. Осы санатты жасартқымыз келеді. Өзіңіз ойлансаңыз, ай сайын тарифке ақша салғаныңыз қаперде жоқ, «тегің» оқып отырғандай көретін телефонның арғы жағындағы жаналықтармен газетті салыстырудың өзі ақылға сыймайды. Сонда да саралап көрейікші, біз мұнда өзіңіз күнде айта беретін жұрттың балаларын жарқыратып көрсетіп жатамыз. Жастар газеті болған соң негізі аудиториямыз жастар ғой енді. Сол жастардың ішінен өз баланыңызды неге көрмесіз? Оның жетістігін айттып, жаңалығымен белсінесіз. Бізге ауылдағы ағайынның ақшалай айтудан шаршамайтын адамдар керек. Сіз өзіңізді әлеуметтік желінің бір бөлшегі сияқты сезінетін болсаңыз, газеттің де сондай қатысушысы, белсенді оқырманы болуға мүмкіндік бар. Құдайға шүкір, газеттің соңғы бетінде көрсетілген электронды пошта ең-өстте сіздің жазғаныңызды бізге жеткізеді. Әр нәрсенің өз тартымдылығы бар десең, газетке шығу бәрбір қызың біздіңше. Бала кезіміз уақытты үйге тұрақты келетін «балдырған». «Ақ желкен» журналдары мен «Ұлан», «Сыр бойы» газеттерін оқып, қиялыма қанат бітіп, журналист болдым. Өз құрбы-құрдастарымың ішінде мен сияқтылар өте көп. Бәлкім сіздің үйде де журналист өсіп келе жатқан шығар. Журналистика деген телефоннан хабар тарату емес қой, сондықтан бір ауық баланың да газет қараса жаман ба? Айта берсе әңгіме көп. Мұның бәрі бүгінгі газетті қалай оқытамыз деген ойдан туындап жатыр.

Кейде қайтарымысыз қаржы беру сияқты бағдарламаларды дер уағында естімей, қал деп, санын оқып қалатындар жеткілікті ақпараттандырылған жоқ, бізге айтқан жоқ, естіген жоқпыз деп ренжіді. Ол үшін сізге пайдалы ақпарат көзі – газет үйге кел тұр керек. Телефондағы жаңалықтар лентада бір рет көріледі де, ізим-ғайым жоғалады. Әрі-беріден соң кейде не оқып, не қолғаныңызды да білмейсіз. Өйткені ондағы дүниенің көбісі, әсіре қызыл тез оңар дегендей, тез ұмытылады. Газет қайта қарауға, қайта оқуға мүмкіндік береді. Мәселен, осы қарқынды әлеуметтік желілерде қайтарымысыз қаржы алу үшін конкурстар тіріліп жатып жүрт. Наурызда аяқталды бәрі. Біз бұл туралы «Бастау» жобасының берері көп» деп өткен санымызда («Ақмешіт жастары» №4 (385) 28 қаңтар, 2021 жыл) үшінші бетте жаздық. Ақпесуі, zhasyarkz деген сайтта да тұр бұл мәлімет. Googleдан «Ақмешіт жастары газетінің сайты» деп жазсаңыз, алдыңыздар жаққа өте қалады. Қазір сайтты жаңарттық. Көргенде көз қызығады. Егер газетке әлеуметтік себеппен бірінші жарты жылдыққа жазыла алмай қалсаңыз, сол сайттан газеттің электронды нұсқасын оқыңызға болады.

Қош, Жаңа жылда да бізді тандағаныңызға, біздің газетке жазылғаныңызға көп рақмет, қадірлі оқырман! Ақпарат оқырманға пайдалы болу керек немесе таңқалдыру керек деген ұстаныммен жұмыс істеуге барынша тырысамыз. Таң қалдыра алмай жатсақ, біздің жазғанымыз пайданызға жараса, осының өзі біз үшін үлкен қуаныш. Айтапқыш, биылғы жаңалығымыз сол, өр айдың соңында немесе ұлттық мереке күндері газет әдеттегідей 8 бет емес, 12 бет болып үйіңізге барады. Көшегі қаңтардың 28-і күні 12 бет болып шыққанымыз содан. Жыл бойына жоспарымыз дайын, оның ішінде сіздің көденіңізге жарайтын дүниелер бар деген сенімдіміз. Сіздің де ұсыныс-хаттарыңызды күтеміз. Жақсы көңіл-күйде болайық!

Құрметпен, Айжан ЖҰМАБЕКҚЫЗЫ

СЫР СҮЛЕЙІН СҰРАСАҢ

Баласы Ешнияздың Жүсіп ақын, Сыр бойы біледі Жүсіп атын. Қалам мен домбыраға бірдей еркін. Жел сөзден жері жоқ еді қысылатын.

Заманында Сыр сүлейі Қуаныш Баймағамбетов осылай деп жырына қосып, кейінгіге ұлт еткен Кете Жүсіп Ешниязұлының білімнің қазақ кеме-кем. Жеті атасынан жырғаулық дарыған Кете Жүсіп 1871 жылы киелі Дауылкөл табынында дүниеге келген. «Сыр шайырларының генералы» атанған Ешнияз сәл Жәлдіқұлының баласы жастайынан ауыл молдасынан дини сауат ашып, хат таныған. Бірі өкесінің жанында жүріп өлең-жырмен сусындап, ақындыққа бет бұрған екен.

Тарихшылардың сөзіне сүйенсек, киелі Сыр топырағында жырау атанып, ел ағысына бөленген үш Жүсіп болған. Бірі – Сырдария өңіріндегі Қаңлы Жүсіп, Ақжар өңірінде тұрғын Таубайдың Жүсібі және Кете Жүсіп Ешниязұлы.

Суырып салма ақындарымен ерте көзге түскен Кете Жүсіп шығыс ақындары Фердуси мен Сайхалиге, әкесі Ешнияз сағға, хакім Аблайға, сонымен қатар Балқы Базар, Шеғебай Бектасұлы, Қарасакал Ермібет сынды ат сүрінгеніс сөз табатын мықтыларға еліктеп, алдығы буынның мақамымен өлең-жыр жазған. Қоғамдағы түрлі оқиғаға бей-жай қарамайтын жырау шығармасының тақырыбы да сан алуан. Ақыл мен ақындықты тең ұстаған ол

бізде өмір жайлы сыр шертсе, енді бірде жастық шақты жырға қосады. Сол дәуірдің негізгі бейнесіне айналған кедей мен бай тартысы, әділдік пен араздық мәселесі, Қазан төңкерісінен кейінгі қазақ халқының өмірі Кете Жүсіптің қуында жырлар жазуына себепші болған екен. Тіпті оның шығыс және қазақ халқының салт-дәстүрі мен өміріне арналған «Шахзада», «Зейіп қыз», «Мекер қатын», «Сурмерген», «Өткен заман», «Барымта», «Ленин өлді», «1 май» дастандары тек Сыр өңіріне ғана емес, қыр асып Ақтөбе, Орал, Жезқазған мен Шымкент өңірін мекендеген қалың қазақ жұртына жеткен. Зерттеушілер тарихи тұлғаның халық арасында тек жырау ғана емес, өңші ретінде де танылғанын айтады. Қазақ халқының мәдениетін зерттеуші ғалым Әубәкір Диваевтың 1925 жылы Орынбор қаласында баспадан жарыққа шығарған «Қазақтың 1000 әні» атты жыр жинағына енген ақынның алты әні сөзімізге дәлел.

Сөз өнеріне 14 жасынан бастап ден қойған Кете Жүсіп Сыр бойындағы барлық ақымымен айтқан екен. Мұның өзі жыр дүлдүлін сусындырған ақынның қабілетін аңғартады. Тарихта Кете Жүсіптің Қараөзек маңында өмір сүрген ақын Қаңлы Жүсіп Қадірбергенұлымен айтқысы ең көлемді әрі күрделі болғаны айтылады. Жазбаша айтас шамамен 1910 жылы басталып, 1915 жылы аяқталса керек. Сондай-ақ Сыр сүлейі өз заманында Даңмұран ақымымен, Шәкәй

және Ырысты қызбен, Құлназармен, Шораяқтың Омарымен, Тұрмағамбетпен, Тұрмбет жырғаумен, тама Кеңесбаймен сөз қағыстырып, шашасына шаң жұқтырмай, мықтылығын дәлелдеген.

Бірде ақын Қуаныш Баймағамбетов Кете Жүсіпке өлеңмен жазылған жұмбақ жібереді. Жырау екі ретте де ақынның астарлы жұмбағын жаңылмай тауып, дәл шешіп береді. Оның тапқырлығына риза болған Қуаныш ақын өзінің тағы бір өлеңін сынатқысы келіп былай дейді соңда.

Жігіттік – мысалы жаз құсы келгендей, Көрлік – қарлы қаңтар қыс келгендей. Дүние бәрі қызық таң-тамаша, Төсекте ұйықтап жатып түс көргендей...

Кете Жүсіп бұл өлеңді де бастан-аяқ талдап, уақытылы жауап қайтарған. Жоғарыда жауап Қуаныш ақынның көңілінен шығып, Кете Жүсіпке жағымдағы жыр жолдарын арнаған екен. Кейін ата жолын Кете Жүсіптің баласы Мұзаар, оның баласы Сабыт жалғастырып, саф өнер бүгінге жеткен. Сондай-ақ Ә.Диваев, Ү.Алпаев, Ө.Қоянбаев, Ө.Қайнарбаев, М.Байділдаев, Т.Дайрабай, А.Қыраубаева, Н.Молыбаев пен Д.Ертісбаев сынды зерттеушілер Сыр сүлейінің шығармаларын жарыққа шығаруда абыройлы еңбек етіп, ел арасында жырау жолын көңінен насихаттаған.

Г.НҰРТАЙҚЫЗЫ

EL ÜMITI

ТАБЫСҚА БАСТАЙТЫН ЖОБА

2019 жылы ҚР Тұңғыш Президенті – Елбасы Н.Ә.Назарбаев шығармашылық жастарды қолдау үшін «El Ümiti» бағдарламасын ұсынды. Бағдарлама бастамасының бірі – «Елбасы медалі» жобасы.

«Елбасы медалі» білімнің шыңдап, өзін-өзі дамытуға бағытталған 14 пен 29 жас аралығында ұйымдастырылатын ауқымды жоба. Бағдарлама уақыты мен талабы бойынша үш деңгейден тұрады: «Алтын деңгей», «Күміс деңгей» және «Қола деңгей». Жоба спорт және дене шынықтыру, дарындар мен дағдылар, кітап оқу, ұлттық мұра, волонтерлік, туристік сапарлар, еңбек тәжірибесі сынды 7 түрлі бағыты қамтиды.

Өткен 2020 жылдың жаз айында осы жоба туралы мүлкіміздеріміз айтты. Артықшылығы мен мүмкіндігін байқап көру үшін тіркеуден өттім. Уақыт өте келе ұйымдастырушылар хабарласып, кураторымыз тағайындап, жұмысты бастадық. Айтпақшы, бағдарлама 7 бағыттан тұрады, алайда карантиндік жағдайға сәйкес 5 бағыт бойынша жұмыс жасадық. Бұл жоба бізге не

береді? Жобаға қатысу арқылы әр жасөспірім ойлау қабілетін және өзінің шығармашылық қабілетін оята алады. Әр бағытты жеке-жеке қарастырсақ, Мысалы, «Волонтерлік» бағыты мұқтаждарға, қоршаған ортаға, жануарларға қызмет ету арқылы көмектесуге, «Ұлттық мұра» ұлттық спорт түрлерімен айналысуға, ұлттық сандік-қолданбалы өнер бойынша өзіндік дамытуға, «Спорт және дене шынықтыру» спорт түрлерімен айналысуға, «Дарындар мен дағдылар» өлеуметтік және практикалық дағдыларды дамытуға, ал «Кітап оқу» бағыты жас буындардың кітапқа, әдеби шығармаларға қызығушылығын оятуға бағытталған.

Әр аптадағы нәтижеге қол жеткізу үшін қатысушы еңбектенеді, алға қарай ұмыталады. Осы ұмтылыс арқылы жас буынның бойына жақсы қасиет қалыптасады. Жастардың кітап оқуға ынтасы бесенің башыма білімді. Ал осы жоба менің көркем шығармаға деген қызығушылығымды арттырып, жоба аяқталса да кітап оқуды әлі жалғастырып

келемін. Бұл да жобаның пайдалы жағы деп ойлаймын.

Ел басты айта кететін жағдай, бағдарлама арқылы көптеген достар тапты. Қол дәлелінің алғашқы жеңімпаздары желтоқсан айында облыс ақимі марапатталды. Ақпан айында марапатталатын үздіктердің тізімі қаңтар спорт түрлерімен айналысуға, ұлттық сандік-қолданбалы өнер бойынша өзіндік дамытуға, «Спорт және дене шынықтыру» спорт түрлерімен айналысуға, «Дарындар мен дағдылар» өлеуметтік және практикалық дағдыларды дамытуға, ал «Кітап оқу» бағыты жас буындардың кітапқа, әдеби шығармаларға қызығушылығын оятуға бағытталған.

Өр аптадағы нәтижеге қол жеткізу үшін қатысушы еңбектенеді, алға қарай ұмыталады. Осы ұмтылыс арқылы жас буынның бойына жақсы қасиет қалыптасады. Жастардың кітап оқуға ынтасы бесенің башыма білімді. Ал осы жоба менің көркем шығармаға деген қызығушылығымды арттырып, жоба аяқталса да кітап оқуды әлі жалғастырып

Әлия ТӘЖІБАЙ,
№3 мектеп-лицейдің
11 сынып оқушысы

ТАРИХИ КІТАНҚА ШӨЛІ

Ө.Тәжібаев кітапханасында ҚР Тәуелсіздігінің 30 жылдығына орай Елбасы Н.Назарбаевтың «Тарих толқынында» кітабына шолу жасалды.

Кітапхана басшысы Мыңқас Нұрлыбек жас ұрпақтың бойына жақсы қасиеттерді қалыптастыруда кітаптың маңыздылығын атап көрсетті.

«Біргеміз білім» бағытының волонтерлары мен «Кітап құрты» кітап клубының мүшелері еліміздің аумағында ертеден бері орын алған тарихи оқиғаларға тоқталып, кітаптың «Ұлттық көлбеті ұлықтайық», «Анаш мұрасы және осы заман», «Ұлттық бірегейлігі» бөлімдеріне өз ойларын білдірді.

195 МЫҢ АДАМНЫҢ ҚҰҚЫҒЫ ҚОРҒАЛДЫ

Өңірде өткен жылы облыстық прокуратура 64 тексеріс жүргізіп, 204 заңбұзушылықты анықтады. Нәтижесінде 195 мың адамның құқығы қорғалды. Ал 933 адам тәртіптік және әкімшілік жауапқа тартылды. Бұл туралы өңірлік коммуникациялар қызметінде өткен брифингте облыс прокурорының орынбасары Нұрлан Ермханов хабарлады.

Мемлекеттік бағдарлама арқылы жұмысқа жалған орналастырылған 495 дерегі анықталып, 40 адам тәртіптік және әкімшілік жауаптылыққа тартылды. Нәтижесінде 101 адам жұмысқа тұрды. Өткен жылы сотта прокурордың қатысуымен 823 азаматтық, 5367 әкімшілік іс қаралды. Мұнан өзге, прокурордың өтініш хатына сәйкес 97 жеке қаулы қабылдана, жауапты тұлғалардың тәртіптік жауапкершілігін шешу мақсатында 29 қадағалау актісі енгізіліп, 31 тұлға тәртіптік жауапкершілікке тартылды, – деді Нұрлан Ермекбайұлы.

Мемлекеттік бағдарлама арқылы жұмысқа жалған орналастырылған 495 дерегі анықталып, 40 адам тәртіптік және әкімшілік жауаптылыққа тартылды. Нәтижесінде 101 адам жұмысқа тұрды. Өткен жылы сотта прокурордың қатысуымен 823 азаматтық, 5367 әкімшілік іс қаралды. Мұнан өзге, прокурордың өтініш хатына сәйкес 97 жеке қаулы қабылдана, жауапты тұлғалардың тәртіптік жауапкершілігін шешу мақсатында 29 қадағалау актісі енгізіліп, 31 тұлға тәртіптік жауапкершілікке тартылды, – деді Нұрлан Ермекбайұлы.

ТӘУЕЛСІЗДІК БӘРІНЕН ҚЫМБАТ

Ы.Жақиев атындағы күрші өсіру тарихы музейінде Президент Қ.Тоқаевтың «Тәуелсіздік бәрінен қымбат» атты мақаласы аясында ауданның белсенді жастарының қатысуымен дөңгелек үстел өтті.

Шараға Шіелі аудандық Жастар ресурстық орталығының кеңесшілері Ы.Қапаров, А.Рысбаева, «Нартай» өнер мектебінің директоры М.Бекпейісов, №270 Ф.Мұхамеджанов атындағы орта мектебінің мұғалімдері Ж.Қауенов, Ғ.Тәжібаев және музей қызметкерлері қатысты. Шараның мақсаты – ата-бабамыздың тәуелсіздік жолында ерлігін үлгі етіп, өз Отанын сүюге, еліне, халқына, қызмет етуге тәрбиелеу. XXI ғасырдағы тәуелсіз Қазақстанның дамуының стратегиясы мен мемлекеттік бағдарламаларды қолдау, тәуелсіз мемлекеттің құндылығы – халық бірлігі екенін ұндыру.

«Жас геолог» корпоративті қоры мен Назарбаев Университеті бірлесіп өткізген IESO-2021 халықаралық олимпиадасының республикалық кезеңінде Сыр өңіріндегі Зияткерлік мектебіндегі төрт оқушысы 2 алтын, 1 күміс және 1 қола медалін иеленді.

Аталмыш білім додасының іріктеу кезеңіне 80-ге жуық жоғары сынып оқушылары қатысты. Еліміздің түпкі-түпкірімен жиналған дарындылар ағылшын тілінде геология, геофизика, метеорология, астрономия және мұхиттану пәндерінен бақысынасты. Қызылордалық зияткерлер жер ғылымдары бойынша жақсы білім көрсеткіштерімен ерекшеленіп, нәтижесінде 11 сынып оқушылары Жангерей Зинелов пен Данғанұл Келдібай олимпиада жеңімпазы атанды. Сондай-ақ, Арайлым Байкөпел және Баянсулу Төлебай жүлделі II және III орын иеленді.

– Үздіктердің қатарынан көріну үшін осы ғылымдар туралы жетік ізденіп, жеке зерттеу жүргіздім. Ғалымдар желісі мен энциклопедиялардан қосымша ақпарат алып, білімімді толықтырдым, – дейді Жангерей.

Айта кету керек, жеңіс тұғырынан көрінген жас зияткерлер үстемдікпей жылдың тамызы айында Қазақстан құрамасында өзге елдердің жас геологтарымен сынаға түспек. Быыл IESO-2021 олимпиадасы онлайн форматта Пекинде өткізу жоспарланған.

– Біздің оқушылар – бұл білім бәйгесінің жыл сайынғы қатысушылары. Осындай шаралар арқылы геологтардың жаңа буынын қалыптастыру қолға алынған және бұл олимпиада балалардың әлі-өріс кенеңітуге үлкен септігін тигізеді, – дейді жеңімпаз оқушылардың жетекшісі, география пәнінің мұғалімі Мұхтар Әбілмәев.

Бәйдібек Мұсаев

ECO-PLANT немесе АДАМ КӨМЕГІНСІЗ АҒАШ ОТЫРҒЫЗУ

Жасыл-желкеке бөленген орманды аймақ экологиялық тұрғыдан пайдалы десек те, оған біршама шығынның жұмсалатыны рас. Адамның қол еңбегі мен ұзақ уақытты қажет ететін бұл бағытқа алдағы кезеңде өзгеріс енуі мүмкін. Себебі Назарбаев мектебінің оқушысы Бәйдібек Мұсаев ағаш өгудің тиімді жолын ұсынды. Орман алқабын көбейтуді көздеген оқу озатының Eco-plant жобасы бір ағашты адам көмегінен алты минутта отырғыза алады екен.

Бәйдібектің айтуынша, Eco-plant машинасы отында қажет етпейді, яғни өмбөбат құрылыс энергияны күн сәулесінен алады. Бұл өз кезегінде мемлекеттің қаржысын үнемдейді өрі құрылыс жартылай шөлді немесе далалы аймақта ағаш отырғызу үшін пайдалануға болады.

– Құрылыс екі қанаттан тұрады, онда екі үлкен цилиндр орналасқан. Үлкен цилиндрде көшеттер мен ағаш отырғызуға арналған сұйықтықтар, бұрғылау қондырғысы және топырақ пен тыңайтқыш қоймасы орналастырылады.

Негізінен құрылыс Tesla Semi жүк көлігімен бірге жұмыс істейді, сондықтан пайдаланушыға көптеген мүмкіндік қарастырылған. Айталық, бұрғылау қондырғысы ағашты отырғызу алдында топырақты қосыпты дайындай алады, ал тыңайтқышы бар сұйықтық бағы бір уақытта топырақ құрамын жақсартуды жеңілдетеді. Топырақтағы оттегі концентрациясы, ылғалдылығы мен көмірқышқыл газын анықтайтын датчиктер тыңайтқыштар мен

Eco-plant makini

су мөлшерін дұрыс тандауға көмектеседі, бұл ағаштың жылдам өсуін қамтамасыз етеді. Ал биологиялық түрде оңай ыдырайтын қарамаз орамасының көмегімен пайдаланушы ағашты топырағымен қоса бір орыннан келесі жерге оңай көшіре алады. Сондай-ақ күн батареяларының көмегімен құрылыс электр жүк көлігінің энергиясын

үнемдейді. Автоматты машина топырақты қосыптып, ағашты түсіру үшін және шаңқырды топырақпен толтырып, құрылыс қайта жарықтауға небәрі алты минут жұмсайды, – дейді идея авторы. Жас өнертапқыштың сөзіне сүйенсек, Eco-plant жүк көлігі орманды қалпына келтіру машиналарын шығаратын Bracke

Forest құрылысына қарағанда ағашты дұрыс өрі тез отырғызады екен

– Ағаш отырғызу кезінде жүргізуші Tesla Semi-дің жүру бағытын алдын ала белгілей алады. Өйткені бұл машинаны Wi-Fi модулі арқылы қашықтан басқаруға болады. Ағашты жаңа техникамен отырғызғанда, диаметрі үлкен цилиндрлердің

арқасында құрылыс ағашты келесі орынға оңай көшіре алады.

Әзірге макет күйінде жетілдіріп жүрген Eco-plant жобасы қала айналасындағы микроклиматқа оң әсер етеді ойлаймын. Алдағы уақыттағы мақсаты – Батыс Еуропа – Батыс Қытай көлік дәлізі бойымен орман алқабын отырғызу, – дейді жас өнертапқыш.

Blender promotion

БҰҰ 2030:

XXI ғасырдың үшінші онжылдығы басталады. Алайда БҰҰ-ның 2030 жылға дейінгі тұрақты даму аясында күн тәртібінде көрсетілген экологиялық мәселелер әлі күнге шешімін таппай келеді. 2015 жылы қабылданған жаһандық іс-қимыл жоспары он жыл ішінде гүлденген өрі қоршаған ортаны құрметтейтін қоғамға жету үшін нақты шараларды ұсынған еді. Енді уақыттың жылдамдығын ескерген БҰҰ қоршаған ортаны қорғауда көшіп жатырмыз деп дабыл қағауда. Ал жауапты мамандар «Ғаламшарды аз уақытта құтқаруға бола ма?» деген маңызды сауалға жауап іздеуде.

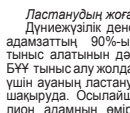
ЭКОЛОГИЯЛЫҚ мәселелер

Жер жаһанда жыл сайын экологиялық жағдайдың нашарлап бара жатқанын жиі естіп жүріміз. Осы орайда БҰҰ-ның алдағы онжылдықта шешу керек деп мақсат қойған жаһандық экологиялық мәселелеріне тоқталсақ:

Климаттың өзгеру митигациясы
БҰҰ-ның мәліметі бойынша 1990 жылдан бастап CO2 шығарындылары есебінен жаһандық жылыну шамамен 50%-ға артқан. Сондай-ақ климаттың өзгеруіне құрғақшылық, өрт, су тасқыны сияқты метеорологиялық оқиғалар әсер еткен және бұл жағдай уақыт өткен сайын жиілеп барады. Бұл жаһандық жылынды 2 °C-тан асырмауға азайту және осы жағдайға және ормандарды сақтау үшін нақты шаралар қабылдауға шақырауда.

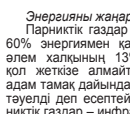
та ұстап тұрсақ та, оның салдарын азайту және осы жағдайға бейімделу шараларын қабылдау керек дегенді білдіреді дейді мамандар.

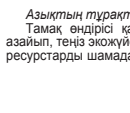
Ластанудың жоғары көрсеткіші
Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы адамзаттың 90%-ы ластаған ауамен тыныс алатынын дәлелдеген. Сондықтан БҰҰ тыныс алу жолдарының ауруын азайту үшін ауаның ластану көрсеткішін азайтуға шақыруда. Осылайша жылына жеті миллион адамның өмірін құтқарамыз дейді мамандар. Oxfam Intermop мәліметтеріне сүйенсек, ластаған судың әсерінен бес миллион адам қайтыс болады. Осы орайда БҰҰ демпингті жоюды, химиялық заттарды қолдануды барынша азайтуды және ағын суларды көбірек тазартуды ұсынууда.

Мұхиттарды қорғау
Бүгінде мұхиттар ластамасқа заттардың алып үйінісіне айналды. Бұдан өзге ластаушы заттардың, ағынды сулар және жанармайдың төгілуі сынды мұхиттарға қатысты басқа да күрделі экологиялық мәселелер жетерлік. Сондықтан БҰҰ ерекше қорғалатын табиғи аумақтарды басқаруды жақсартуға, оларға жеткілікті ресурстар беріп, мұхиттың ластануын азайтуға үндеуде.

Энергияны жаңарту
Парниктік газдар бүкіл әлем бойынша 60% энергиямен қамтамасыз етсе, БҰҰ әлем халықның 13%-ы электр қуатына қол жеткізе алмайтын және 3 млрд адам тамақ дайындау үшін қазба отынына тәуелді деп есептейді. Айта кетейік, парниктік газдар – инфрақызыл диапазондағы радиацияны сіңіріп, қайта тарататын атмосферадағы кез-келген газ. Ол осылайша Жер беті мен атмосфераны жылыта түседі. Жер атмосферасындағы ең маңызды парниктік газдарға көміртек диоксиді, метан және су буы жатады. Бұл жағдай климаттың өзгеруі сияқты экологиялық мәселелерге тәзімді, инклюзивті қоғамдастық құру үшін жаңартылатын энергия көздерін пайдалануға негізделген таза, қолжетімді және тиімді модельдегі қуатқа көшуші қажет етеді.

Азықтан тұрақты моделі
Тамақ өндірісі қарқынды дамыған сонымен топырақ құнары азайып, теңіз экожүйелеріне зиян келуде. Сонымен қатар табиғи ресурстарды шамадан тыс пайдалану азық-түлік қауіпсіздігі мен

ауыз судың қолжетімділігіне қауіп төндіріп отыр. Сол үшін БҰҰ энергияны үнемдеу және CO2 шығарындыларын азайту үшін тамақ өндірісінің моделін және тамақтану әдеттерін өзгерту қажет деп санайды.

Тірі ағзаларды қорғау
Қазіргі өзімде жер бетіндегі жануар түрлерінің 8%-ы жою-ылып біткен, ал 22%-ы осы қауіптің алдында тұр. Бұл жағдайға олардың табиғи мекендерінің бұзылуы, браконьерлік және инвазиялық аурулардың таралуы әсер етеді. БҰҰ осы қауіп-қатерлерді тоқтату және ормандарды сақтау үшін нақты шаралар қабылдауға шақырауда.

Тұрақты даму және мобильділік
2030 жылға қарай әлемдегі ірі қалаларда шамамен 5 миллиард адамды орналастыру қажет болады. Бұл алдағы онжылдықтағы тағы бір экологиялық мәселенің бірі болуы мүмкін деп болжануда. Осыған орай болашақтың метрополициялары ықшам, қауіпсіз, инклюзивті, экологиялық және энергияны үнемдейтін, көбірек жасыл құрылыстарға негізделген және жаңу жүргізушілердің қажеттілігін келік қозғалысынан жоғары қратын келік түрлерімен қамтамасыз етілу керек дейді БҰҰ мамандары.

КЛИМАТТЫҢ ӨЗГЕРУІ ЭКОНОМИКА МЕН ҚОҒАМҒА ҚАЛҒЫ ӘСЕР ЕТЕДІ?

Климаттың өзгеруі қоршаған орта мен адамдарға ғана емес, әлемдік экономикаға үлкен қауіп төндіреді. Айталық құбылмалы жылу тоқыны адамдардың жұмыс қабілетін және өнімділікті едәуір төмендетеді. Жыл сайын қайталанатын дауылдар, циклондар мен тайфундар миллиондаған адамның өмірін қиып, бірнеше елді абсолюттік кедейлікке душар етеді. БҰҰ мәліметіне сүйенсек, жаз мезгілінде қайталанатын құрғақшылық егін түсімін азайтып, 2050 жылға қарай 10 миллиардқа жетеді деп күтілетін дүниежүзілік халықты тамақтандырудың күрделі міндеттерін одан өрі қиындатуы мүмкін. Ал дүниежүзілік банк «егер біз бұл мәселенің шешімін қарастырмасақ, климаттың өзгеруі 2030 жылға қарай 100 миллион адамды кедейлікке итермелеуі мүмкін» деп дабыл қағауда.

СТЕРН ЕСЕБІ ЖӘНЕ НОРДХАУЗ ҮЛГІСІ

Осы жерден сап артқа шегініп, тарихқа из жүгіртсек. 2006 жылы Ұлыбритания үкіметі бірінші болып Дүниежүзілік банктің бұрынғы бас экономисі Николас Стернеге климат туралы есеп құрастыруды тапсырған еді. Нәтижесінде 700 беттік құжат осы тақырыпқа арналып, Стерн «парниктік газдар шығарындысы – әлемдік нарықта бұрын-соңды болмаған ең үлкен қателік» екенін растады. Қысқаша айтқанда, Стерн есебінің негізгі қорытындысы – климат өзгеруінің, әсерін азайту үшін әлемдік ЖІӨ-нің 2% баламасын осы бағытта салу керек дегенді меңзейді. Ал американдық экономист Уильям Д.Нордхаус пен Пол Ромерге 2018 жылы экономика саласындағы Нобель сыйлығы климаттың өзгеруіне ұзақ мерзімді макроэкономикалық талдау жасағаны үшін берілген. Нордхаус – экономикалық даму мен климаттың өзгеруі арасындағы дүниежүзілік масштаптағы өзара әрекеттесуді жаңғыратын сандық модель жасаған алғашқы экономист. Нордхаусдың айтуы бойынша, климаттың өзгеруін тоқтату үшін қазба отынды қолдануға тосауып болатын

бағаларды қолдану керек. Өйткені қазіргі баға өте төмен және жаңартылатын энергия сияқты баламаларды іздеуге аса қатты ықпал етпейді.

Соңғы уақыттағы осындай ауқымды зерттеулер мен іс-шаралар санының көбеюі тұрақты дамуды, экономикалық өсуді қамтамасыз ететін дәлелдеген. Экономика және климат жөніндегі Дүниежүзілік комиссияның 2018 жылдың соңында жасаған бағдамасында көрсетілгендей, климатты шараларды қабылдау 2030 жылға қарай 26 миллиард доллар пайда әкелуі мүмкін және осыдан кейін көміртегі шығарындысы аз 65 миллион жаңа жұмыс орындары ашылуы ғажап емес.

Осы есеп бойынша, адамдар үшін анағұрлым тәзімді, пайдалы өсу моделін құру үшін бес негізгі экономикалық сектордағы құрылымдық қайта құруды жеделдету керек дейді мамандар.

Таза энергетикалық жүйелер
Энергия жүйесін декарбонизациялау орталықтандырылмаған электрлендіру технологияларымен бірге миллиардтаған адамның энергетикалық қызметке қол жеткізуіне мүмкіндік береді.

Ақылды қала құрылыстары
Ықшам өрі үйлесімді қалалар 2050 жылға дейін 17 миллиард АҚШ долларын үнемдеуге және жұмыс пен тұрғын үйге қол жетімділікті жақсарту арқылы экономикалық өсуді ынталандыруға мүмкіндік береді.

Жерді тұрақты пайдалану
Тұрақты егіншілік әдістеріне көшу орман шаруашылығын қатаң қорғаумен қатар жылына 2 миллиард долларға жуық экономикалық пайда әкелуі мүмкін.

Суды ақылды басқару
Су тапшылығы бар аудандарда жалпы ұлттық өнім (ЖҰӨ) 2050 жылы 6%-ға дейін төмендеуі мүмкін. Бұл жағдайда технологиялық жетілдіру және мемлекеттік инфрақұрылымға инвестициялау, суды тиімді пайдалану арқылы мәселенің алдын-алуға болады.

Қорыта айтқанда, сан түрлі мәселені тиімді шешімін ұсынған Біріккен Ұлттар Ұйымы климатты өзгертуге және қоршаған ортаға келетін зиянды әсерді азайтуға өл де көш емес деген пікірде. Тек аталған жұмыстар жүйелі түрде жүргізілсе болғаны...

Аударған Гүлдана ЖҰМАДИНОВА

«Атақты Сырым батыр Малайсары бидің алдына барғанда доңқыты би жас батырдың қолына бір түйір шыбық беріп, «сыңдыр» дейді. Батыр оп-оңай сыңдыра салады. Содан соң бір уыс шыбық беріпті де «Енді көрші» деген екен. Сырым батыр сәл қиыңқырап сыңдырады. Сонда шешен «Бірілігі мықты елді жою ала алмайды. Бұл – соның мысалы еді» деген екен. Сол сияқты біздің мемлекетіміздің аяқ асуы тек біріккен ғана алынады. Мекеміміздің басты бағыты да – осы. Аталған саалада жүріп, талай қызықты көресің. Аңқылдаған ағеден елдің арасында небір тағдыр бар. Дастарқанындағы бір түйір нанды бөліп жеп, бақытты болып отырған шаңырақтарды көресің де, е, «біз шынында бақыттың не екенін пендешілікке салынып, ұғынбай көтеді екенбіз» деген ойда қаласың» деп бастады қармақшылық жас Ақтоқын Алтынбайқызы.

Бұған дейін жастар арасында түрлі жобалардың бөл ортасында жүретін жас маман бүгінде Қоғамдық келісім мекемесінің аудандағы өкілі. Жай ғана өкілі емес, сарапшы маман. Уақыт тауып, ақ-кем сұхбаттасқан едік...

Ақтоқын НҰРМАҒАМБЕТОВА,
«Қоғамдық келісім» КММ Қармақшы ауданы бойынша этносаралық қатынастар жөніндегі сарапшы маман:

БІРІГУДЕН АСҚАН БАҚЫТ ЖОҚ

– Ақтоқын Алтынбайқызы, аудандағы ахуалға қандай баға берер едіңіз? Қармақшы өңірінде көпұлтты деген сөз ойға келсе, III Интернационал ауылы еске түседі.

Қоғамдық келісім өз міндетін қаншалықты атқарып жүр?

– «Ынтымақ қайда болса, ырыс сонда барамын депті». Қазақтың бірлігі болмай, тірілік болмайды сияқты. Төбемізде бір шаңырақ, соны мекеме еткен елміз. Ал шаңырағы мен табалдырығын қадірлейтін ел «табалдырықтан биік тау жоқ» деп бекер айтпаса керек-ті. Қазір сол табалдырықтан кіріп, елдің арасына сіңісіп кеткен өзге ұлт пен ұлыс өкілдері ұлттық салт-дәстүрімізге дейін біледі. Тарихымыз да тұтасып келеді, тіршілігіміз де бірге өтіп жатыр. Сондықтан ахуал дегеніңіз кісі сүйенерліктей.

III Интернационал ауылы деп отырсыз. Қармақшы ауданында 1000-нан аса этнос өкілдері тұрады. Олардың басым көпшілігі III Интернационал ауылдық округінде шоғырланған. Біз олардан ыңбектенуді үйренуіміз керек. Маңдайы күнге күйіп, қанаты жерге тілінген олар диқашанылықпен, мал шаруашылығымен, наубайхана ісімен айналысып отыр. Тыңбай тіршілік істеп, өз шеберлерін теріп жет отырған қарайым жандар. Аудан аумағында қызмет ете жүріп, бұдан бұрын да талай шараның басы-қасында болдық. Менің түйгенім, ел болып бірігуден артық бақыт жоқ екен. Әйтепегенде, ауымыздағында қағыламыз. Төртеу түгел болайық, сонда ғана төбедіңіз қолымыз жетеді. Бұл – III Интернационалдағы ұстаным.

– Өрбір жыл сайын атқарған ісімізге қарап, өзімізге есеп беріп жатамыз. Өткен жылы бұл салада қандай жұмыс атқарылды? Қысқаша тоқталсаңыз...

– Бүкіл қазақстандық бірліктің бірегей моделін қалыптастыруда Қазақстан халқы ассамблеясы маңызды рөл атқарды. ҚХА басты міндеті – мемлекеттік ұлттық саясатты іске асыру. Қазақстан Республикасындағы қоғамдық-саяси тұрақтылықты қамтамасыз ету, мемлекеттік және азаматтық қоғам институттарының этносаралық қатынастар саласындағы өзара іс-қимылының тиімділігін арттыру. Біз осы бағытта жұмыс істеп келеміз. Аудан аумағындағы тазалық жұмыстарынан бастап, мемлекеттік саясатты қолдауға дейін аралықтың барлық іске қатыстық. «BIRGEMIZ», «TAZA QAZAQSTAN» жалпыұлттық акциясы, «Мен – елімнің патриотым», «PIZZA PARTY», «Ұлттық ойын – халық мұрасы», «Болашағымыздың тұтқасы – жастар», «Қарты бар елдің – қазынасы бар», «Ұлт достығы – татулықтың тал бегі» атты шаралар өтті. Оның сыртында қарттармен кездесу, жастармен жүздесу, дін өкілдерімен жалғанып толғандырып тақырыптар бойынша сұхбат тәрізді мәселелерді біз айналып өткен жоқпыз. Аудандағы барлық ұйымдар, бөлімдер мен мекемелер, аудандық газеттің редакциясы қай істе де бірге бас көтеріп, өрбір шараның тағалымы, алар тәлімі бар дүние болуына еңбек етудеміз. Тіпті шаралар біткенде соңынан арнайы келіп, алғысын айтаын болмаса өзін толғандырып

жүрген кей мәселелерімен белгісізін жандар да жеткілікті.

– Алда қандай жоспарлар бар? Жана жылдың алғашқы тоқсаны да түйіндігі қалдық...

– Уақыт – жүйрік. Кейде ауқымды шараларды өткізіп келген қарбаласта сол жүйріктің екі есеге артып кететіндей көрінеді. Алда біз ұлттық құндылықтар, отбасы институты тәрізді дүниелерге көп мән беріміз келіп отыр. ҚР Тұңғыш Президенті – Елбасы Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың «Болашаққа бағдар: Рухани жаңғыру» бағдарламалық мақаласында айтылғандай, біз өз болымысымызды қайтаруымыз керек. Отбасылық қадір-қасиетті ұғынып өсетін ұландарды тәрбиелегеніміз ләзім. Одан бөлек, көлөнер дегенде күмілкіп қалатынымыз бар. Қолынан іс келетін іскер әжелеріміз де қартайды. Ал олардың соңынан сол өнерді алып қалған жастар бар ма? Бұл біздің өңірдегі қазақтың ғана емес, барлық ұлттың мәселесі. Сондықтан шеберлерді үйіне барып, жастар оқытын ерекше дүниелердің тізімін алғымыз келіп отыр. Киіз үй тігетін жанды да қазір шаммен іздейсіз. Заманауи етіп жасауға болады ғой. Біз өз бағытымызға кемелден, осындай шараларды ойға алып отырмыз. Біздің өңірде басқа аймақтардағыдай тіл мәселесі жоқ. Асылы Осман ағайымыз «Мен Қазақстанда тұрып, өз ана тілімді білмесем, өштеме емес. Қазақ тілін, осы елдің мемлекеттік тілін білмесем – күнә» деп айтқан екен. Біздің көпұлтты елімізде осындай бекетіліп тірілік жалғасын таба берсе деп тілейміз.

– Сұхбатыңызға рақмет!

НЕСИЕ МЕРЗІМІ ҰЗАРТЫЛДЫ

Кәсіпкерлер үшін айналым қаражатын толықтыруға арналған жеңілдетілген несиелеу бағдарламасының аяқталуына өкі ай қалды. Бұл туралы Қызылорда облысы кәсіпкерлер палатасының бөлім бастығы Мұрат Балабаев айтты.

Өткен жылы пандемияның салдарынан зардап шеккен кәсіпкерлерге айналым қаражаты үшін мемлекет тарапынан жеңілдетілген несие берілді. Палата маманы аталмыш бағдарлама бойынша берілетін несие мерзімі 2021 жылдың 31 наурызына дейін ұзартылғанын жеткізді. Мұрат Балабаевтың айтуынша, бағдарлама кәсіпкерлер арасында жоғары сұранысқа ие. Аталмыш бағдарлама аясында аймақтың 108 кәсіпкері жалпы 8,3 млрд. теңге несие алған. Бағдарламаны жалғастыру үшін бюджеттен 200 млрд теңге бөлінген екен. Оның 100 млрд теңгесі ауыл шаруашылығы саласын өңдеу мен қайта өндіруге бағытталған. Бағдарламада өзгеріс те бар. Бүгін жерде жеңілдетілген несие мерзімі және орта кәсіпкерден өзге ірі кәсіпкерліктер де, сондай-ақ төтенше жағдайдан зардап шеккен ауыл шаруашылығы саласының кәсіпкерлері де ала алады.

Несие 8%-ден 12 аяға беріледі. Кәсіпкерлерге берілетін қаржының лимиті бар. Жеке кәсіпкерлерге берілетін қаржы 50 млн теңгеге дейін, шағын және орта бизнес өкілдеріне 3 млрд теңгеге дейін, ірі кәсіпкерлікке 6 млрд теңгеге дейін несие беріледі. 2020 жылдың 16 наурызына дейін бөлінген мерзімі өткен қаржы 90 күнтізбелік күннен асқан кәсіпкерлерге несие берілмейді.

Несие Қызылорда облысында филиалдары бар 8 қаржы институтынан алуға болады. Олар: Қазақстан Халық Банкі, АТФ Банк, Fotebank, Jysan Bank, ЦентрКредит Банкі, СБербанк, Еуразиялық банк, ВТБ банк, Аграрлы несие корпорациясы.

Осы бағдарлама аясында Аграрлы несие корпорациясына

агроөнеркәсіптік кешендегі өндіріс пен қайта өңдеу саласындағы жобаларды несиелендіру үшін 30 миллиард теңге бөлінді. Несие алу барысында келіп мүлікке қатысты мәселе болған жағдайда «Даму» қоры арқылы 50 пайызға дейін кепілдендіруге болады. Мұрат Балабаев айналым капиталын толықтыруға арналған несие кәсіпкердің банктік шотына аударылатынын жеткізді. Кәсіпкер төлемдерді келесі бағыттар бойынша қолма-қол ақшасын жүзеге асырады: тауарлар мен басқа да материалдар, жұмыстарды, қызметтерді сатып алу, қорларды, шығын материалдары мен шикізатты толықтыру; ассортиментті кеңейту; шарттық міндеттемелерді орындау; ағымдағы шығыстарды, оның ішінде өкімшілік шығыстарды жүзеге асыру (қызметкерлерге жалақы төлеу, жалдатарды төлеу және т.б.).

Кәсіпкер жеңілдетілген несиеге көп мән беріп, үшін келесі құжаттардың көз келгенін банкке ұсынуы керек: басқарушылық шоттар; тауарларды өткізуді есепке алу; дебиторлық берешек туралы есептер; қызметкерлердің ақысы еңбек демалысы туралы өтініштері; төтенше жағдай режимінің енгізілуіне байланысты қаржы алушының қызметін тоқтата тұруды растайтын құжат; басқа құжаттар. Сондай-ақ қаржы институттары өздерінің ішкі несептік саясатына сәйкес қосымша құжаттар талап ете алады.

«Егер кәсіпкер жоғарыда айтылған жеңілдетілген несие бағдарламасына қатыса алмаған жағдайда өзге де «Қарайым» заттар экономикасы», «Бизнесін жол қатқасы – 2025», «Еңбек», «Даму-Өндіріс» бағдарламаларының әулетін қолдана алады», – дейді Кәсіпкерлер палатасының бөлім бастығы Мұрат Балабаев.

ШАҒЫН ИНДУСТРИАЛДЫ АЙМАҚ ҚҰРЫЛАДЫ

Қызылорда облысы кәсіпкерлер палатасының директоры Ғалымбек Жақсылықовтың айтуынша, шағын және орта бизнестің қызметіне жасалған талдау, сондай-ақ кәсіпкерлермен өткізілген кездесулер шағын индустриалық аймақтарға деген сұраныстың жоғары екенін көрсетті.

Мұндай индустриалды аймақтар «Атамекеннің» бастамасымен Оңтүстік Қазақстан, Алматы, Ақмола, Жамбыл облыстары мен Алматы қаласында жұмыс жасауда. «Жүргізілген зерттеулер жергілікті тауарөндірушілердің арасында шағын индустриалық аймақ құруға болатын 3 әлеуетті саланы анықтады. Бұл ішкі нарықта сұранысқа ие тоқыма, тамақ өнімдері мен жиһаз өндірісі. Өнімнің осы түрлерін өндіруге қатысатын біздің өңіріміздегі кәсіпкерлер одан өрі дамуды үшін

жеткілікті тәжірибе жинақтады. Алғашы уақытта шағын индустриалды аймақты тігін өндірісі бойынша құруға болады. Ақпарат үшін облыста қазір 56 тігін цехі жұмыс жасауда», – дейді Палата директоры.

Ғалымбек Жақсылықовтың айтуынша, тігін өндірісін таңдауының да себебі бар. Шағын индустриалды аймақ құру арқылы аталмыш сала негізінде жаңадан жұмыс орындары көптеп ашуға болады. «Бұл ұсынысымызды қала өкімдігі қолдап отыр. Қала басшылығымен бірге облыс орталығындағы бос ғимараттарды аралап көрік. Қазір өкімдік өкілдері аталмыш ғимараттарды индустриалды аймаққа айландыру үшін қажетті қаржы көлемін есептеуде. Жақын күндері облыстық бюджеттік комиссияға ұсыныс береді», – деді Кәсіпкерлер палатасының басшысы.

Бетті дайындаған Мөлдір КЕНЖЕҒҰЛОВА

19 ЖАҢА ЖОБА

Сыр өлінде экономикаға табыс алып келетін шағын өндіріс орындары Кәсіпкерлік қолдау картасына енгізілді. Өңірде өткен жылы Индустриаландыру бағдарламасының III бесжылдығы басталған. Осы кезге дейін I және II бесжылдық аясында құны 150 млрд теңгегі құрайтын 26 жоба жүзеге асқан. Нәтижесінде 1,7 мың қызылордалық жұмыс кезін тапты.

Өндіріс орындарын көбейту бағытында 2020 жылы құны 68,1 млрд теңгегі құрайтын 20 жоба Өңірлік кәсіпкерлік қолдау картасына қосылған. Ал, биыл 19 жана жоба картаға енгізілді. Оның 5-еуі Қызылорда қаласынан, әр аудандан 2 жобадан еніп отыр. Құрылыс индустриясы бойынша шағын арматура зауыты, асфальтбетон зауытын салу, шыны талшықты және композитті материалдар өндіру, құрғақ жоса өндіру зауыты мен Жаңақорған ауданынан керамиат және керамиат

блоктарын өндіру қолға алынады.

Ал тау-кен және металлургия өнеркәсібі саласында өңірде полиметалл кендерін қайта өңдейтін тау-кен комбинаты, қазір қимын байыту комбинатының I кезеңі іске асады. Ауыл шаруашылығы бағытында 11 жоба арқылы 873 жұмыс орны ашылады.

Айта кетейік, аймақта бір жыл ішінде іске қосылған жобалар нәтижесінде 34,9 млрд теңгегіні өнімі өндірілген.

Жергілікті қамтуға қатысты өңірлерде көшпелі тексерулер өткізіледі. Бұл туралы Үкімет отырысында ҚР Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрі Бейбіт Атамқұлов айтты.

Оның айтуынша, Президенттің жергілікті қамту үлесіне қатысты сынына орай өңірлерге көшпелі тексерулер ұйымдастыру үшін мемлекеттік органдардың өкілдерімен Жұмыс тобы ұйымдастырылды. Отандық тауарлардың, жұмыстар мен қызметтердің қолданылуын растайтын барлық конкурстық құжаттар тексеріледі. «Бүгінгі таңда жергілікті қамту үлесінің көрсеткіштерін Павлодар, Ақтөбе, Батыс Қазақстан облыстарында төмен болып отыр. Бұл ретте,

өңірлерге қатысты нақты көрсінді тексеру қорытындысын күтеміз», – деді ол.

Министр Жұмыспен қамту жол картасының аясында 7 өңірде отандық өнімдерді қолдану көрсеткіші 90 пайыздан төмен екенін баса айтты. «Атап айтқанда, Алматы, Қызылорда, Маңғыстау (80%), Қостанай, Павлодар облыстарында және Шымкент, Нұр-Сұлтан қалаларында», – деді ҚР Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрі.

ОТАНДЫҚ ӨНІМДІ ҚОЛДАНУ КӨРСЕТКІШІ

«ҚАЙСАРДЫҢ» ҚҰРАМЫ КҮШЕЙЕ МЕ?

Сербиялық «Спартак» Субботичи командасының негізгі шабуылшысы Стефан Денкович елге келуге үмітті ойыншының бірі. Атақты «Црвена звезда» клубының түлегі еуропалық бірнеше клубта доп тепкен. Атап айтсақ, израилдік «Хапоэль Хайфа», сербиялық «Войводина», венгриялық «Пушкаш Академия», черногориялық «Сутеска», «Бокель», беларустік «Земун», польшалық «Завиша», 29 жастағы шабуылшы соңғы үш маусымда сербиялық «Спартак» Субботичинаның намысын қорғаған. Футболшы әзірге қаралымда болмақ.

Сондай-ақ 27 жастағы ресейлік қорғаушы Егор Потапов та «Қайсардың» жаттығуына қосылды. Өткен маусымда беларустік «Славия» командасында өнер көрсеткен Егор бапкерлер көңілінен шығу үшін барын салмақ, Потапов клубтық мансабында бірнеше командада өнер көрсеткен. Қорғаушы ресейлік «Рубин», «Звезда», литвалық «Гранитас», эстондық «Локомотив», қырғызстандық «Дордой» және беларустік «Смолевичи» сынды командаларда доп тепкен. Егор алдағы күндері етегін жоластық кездесулерге қатысады деп күтілуде.

Сонымен қатар «Қайсардың» Түркиядағы

жаттығуына ресейлік қақпашы Артем Леонов қосылды. Жаттығу барысында қақпашылар арасында бәсекелес артты. Артем өткен маусымда беларустік «Минск» командасының негізгі қақпашысы болған. «Краснодар», «Мордовия», «Уфа», «Крылья Советов», «СКА Хабаровск» секілді командалардың намысын қорғаған Артем әзірге сынақтан өтуде.

Жерорта теңізінің жағалауындағы жаттығуға иварлық футболшы Хуссоу Ландри келіп қосылды. Ландри Еуропада алғаш рет бағын сынауға бел байлап отыр. Осыған қоса, «Аси» д. Абенуру» командасында доп тепкен. 20 жастағы жартылай қорғаушы әзірге қаралымда жүр.

Сербиялық жартылай қорғаушы Вук Митович те қазақ жеріне кайта келуге ниетті. 29 жастағы ойыншы «Қайсардың» жанкүйерлеріне етене таныс. 2015 жылы Вук қақырлардың намысын премьер-лигада қорғаған еді. Вуктың «Қайсарға» дейінгі соңғы клубы сербиялық «Радник» командасы.

Литвалық қорғаушы Линас Клямавичус қақырлармен бірге жаттығып жүр. 31 жастағы қорғаушы литвалық «Экранас», «Судува», «Тракай»,

«Жальгирис», латвиялық «Даугава», украиналық «Днепр», «Крибас», румындық «Динамо», «Политехника Яссы» сынды командалардың намысын қорғаған. Сондай-ақ Линас Литва құрамасына тұрақты шақырту алып жүрген ойыншы.

Литваның тағы бір өкілі Каролис Лаукжамис «Қайсардың» шабуыл шебін күшейткісі келеді. Каролис литвалық «Атлантас», «Грантис Клайпеда», «Судува», «Елгава», хорватиялық «Истра», словениялық «Табор» сынды клубтарда өнер көрсеткен.

Каролистың «Қайсарға» дейінгі соңғы клубы литвалық «Хибернианс» командасы. Шабуылшы клубтық мансабында 200 ойын өткізіп, 45 мәрте көзге көрінген.

Қазақстан жастар құрамасының ойыншысы Арман Кенесов «Қайсардан» «нани» табуға дәмелі. 20 жастағы ойыншы Павлодар футбол мектебінің түлегі. Арман «Ертіс» және «Ска Хабаровск» командасында доп тепкен. Клубтық мансабында 83 ойынға қатысып, 10 мәрте қарсылас қақпасын дәл көздеген.

Қазақстан Ұлттық құрамасына кандидат футболшы Марат Шахметовты ел жақсы таниды. Тәжірибесі толысқан ойыншы

«Қайсарға» пайдасын тигізгісі келеді. 31 жастағы жартылай қорғаушы отандық бірнеше клубта өнер көрсеткен. Атап айтсақ, «Алма-ата», «Локомотив», «Астана», «Атырау», «Жетісу», «Шахтер», «Тараз», «Ақжайық», «Каспий» сынды клубтардың намысын қорғаған. Тәжірибелі футболшы мансабында 368 ойын өткізіп, 21 мәрте көзге көрінсе, 11 мәрте нәтижелі пас берген. Орталық жартылай қорғаушы қызметін атқаратын Марат Шахметов әзірге қақырлар сапында қаралымда болады.

«Қайсардың» Анталиядағы оқу-жаттығу жыйынында «Зенит» футбол клубының түлегі Никита Бочаров та жүр.

28 жастағы футболшы отандық футболдың жанкүйерлеріне бейтаныс өнермен Никита Қазақстан премьер-лигасында «Ақтөбе», «Ордабасы», «Тобыл» секілді командалардың намысын қорғаған. Сондай-ақ Бочаров Ресейде «Зенит», «Рубин», «Нефтехимик», «Томь» сынды командаларда доп тепкен. Мансабында 165 ойын өткізіп, 15 мәрте қарсылас қақпасын дәл көздесе, 13 мәрте әріптестеріне голдық пас берген.

Айта кетейік, Никитаның соңғы клубы қостаналық «Тобыл» командасы.

АТАҒЫНАН АЙЫРЫЛҒАН АЛЫП

Дүниежүзілік бокс қауымдастығы (WBA) қазақстандық боксшы Бейбіт Шүменовті (18-2, 12 KO) бірінші ауыр салмақ дәрежесі бойынша әлем чемпионы атағынан айырды.

Қауымдастық WBA Regular нұсқасы бойынша осы дәрежеде әлем чемпионы етіп бұрынғы «уақытша» чемпион, Бельгия спортшысы Рияд Мерхиді жариялады. Ол келесі жекпе-жекінде Куба боксшысы Юниэр Дортикоспен кездесуі тиіс. Тараптардың келіссөз жүргізуіне 30 күн берілді. Еске сала кетсек, бұған дейін WBA Мерхиді Шүменовтің міндетті үміткері етіп тағайындаған, алайда тараптар келісімге келе алмады. 29 қаңтарда Бейбіт Голливудта, АҚШ-тың Флорида штатында Америка боксшысы Рафаэль Мерфимен жудырықтасуы тиіс еді, алайда қазақстандық боксшыға белгісіз себептермен жудырықтасуға рұқсат етілмеді.

Атап өтейік, Шүменов 2018 жылы елордада түрік боксшысы Хизни Алтункаюді (32-3, 19 KO) нокаутқа түсірген кезден бері рингке шыққан жоқ.

«WBA шешімі ішкі ережелерге негізделіп шығарылды.

WBA-ның өзіне ұсынған талай мүмкіндіктерді пайдаланып, жасаған сұраныстарына қарамастан, Шүменов өз титулын отыз айдан астам уақыт қорғамаған. Сол себепті ол чемпион атағынан айырылып, енді WBA-ның бірінші ауыр салмақтағы әлем чемпионы болып Мерхи атанды», – делінген қауымдастық қаулысында.

МЫҚТЫЛАР АПАТАУДА АЙҚАСАДЫ

27 ақпанда Алматыда MTK Fight Night кәсіпқой бокс көші өтеді. Басты жекпе-жекте Қамшыбек Қоңқабаев пен Жәнібек Әлімханұлы жудырықтасады.

Қазақстан ұлттық құрамасының капитаны Қамшыбек Қоңқабаев (2-0, 2KO) ұлыбританиялық Стивен Уордпен қолғап түйістіреді. Ал Жәнібектің қарсыласы әзірге белгісіз.

Мұнан бөлек, дәл осы күні MTK Kazakhstan менеджерлік компаниясы атынан кәсіпқой шаруы алаңда өнер көрсететін Асқар Төлеуш, Талғат Шайен, Әлі Балқас, Нұрдос Төлебай, Нұртас Әбжанов, MTK Global Kazakhstan Golden Contract ауқымды жобасының жеңімпаздары Торғынбек Әміров пен Нұрбол Сұлтанбай жекпе-жекке шығады.

Суретте: 1. Вук Митович 2. Никита Бочаров 3. Хуссоу Ландри 4. Артем Леонов 5. Егор Потапов 6. Стефан Денкович 7. Арман Кенесов 8. Линас Клямавичус 9. Марат Шахметов 10. Каролис Лаукжамис

МЕССИ «БАРСАНЫҢ» БАҒЫ МА ӘЛДЕ...

Испаниялық El Mundo газеті Лионель Мессидің «Барселонамен» 2017 жылдың жазында қол қойған төрт жылдық келісімшартының көшірмесін жариялады. Басылым каталондық клуб өзінің жылдық қаржылық есебінде ұсынған 1,2 миллиард еуро көлеміндегі үлкен қарызды мөңзеп, «Барселонаның» қиратқан келісімшарт» атты мақала жариялады.

ТӨРТ ЖЫЛДА МЕССИ ҚАНША АҚША АЛДЫ? El Mundo хабарлағандай, келісімшарттың төрт жылғыда аргентиналық форвард 555 миллион еуроны қалтасына басты.

Қазіргі уақытта Месси 511 миллион еуро тауып үлгерген. 30 беттік келісімшартқа сәйкес, клуб 29 жастағы футболшыға бір маусымда 138 миллион еуро көлемінде түрлі бонустар төлеуге міндетті болған. Одан бөлек, Месси адалдығы үшін 78 миллион еуроға ие болады.

Испаниялық газет, сондай-ақ ESPN және La Nación сияқты бірнеше бұқаралық ақпарат құралдары осы жазда аяқталатын аргентиналық шабуылшының қазіргі келісімшарты спорт тарихындағы ең ірі келісімшарт екенін растады. Мүмкін ол «Барселонаның» 1,2 миллиард еуро көлеміндегі үлкен қарызына әсер еткен шығар, мұнда клуб

бюджеттің 74%-ы жалақыға кететінін мәлімдеген.

ӘЛЕУМЕТТІК ЖІЛДЕ ПАЙДА БОЛҒАН

Мессидің келісімшартының көшірмесіне «Барселона» президенттігіне үміткерлердің бірі Виктор Фонт түсініктеме беріп үлгерді.

«Лео Месси «Барселона» төлеген барлық нәрсені, тіпті соңғы тынына дейін алды. Ол бізді құрдымға кетірген жоқ. Керісінше, ол тарихтағы ең үздік ойыншы және оның бізбен бірге менің болғанын қалаймыз», – деп жазды Фонт өзінің твиттер парақшасында.

МЕССИ ЖАҢА КЕЛІСІМШАРТҚА ҚОЛ ҚОЯ МА?

ESPN-нің хабарлауынша, аргентиналық футболшы өзінің болашағы туралы шешімді 7 наурыздағы президенттік сайлаудан кейін қабылдайды.

33 жастағы ойыншы клубта қалу туралы шешім қабылдамас бұрын жаңа басылықты тыңдағысы келеді.

Өткен жазда «Барселона» капитаны каталондық клубтан кеткісі келді, тіпті трансфер туралы ресми өтініш жасады, бірақ оны клубтың экс-президенті Хосеп Бартомеу қабылдамады. Енді Мессиді алға басты үміткерлер – «Манчестер Сити» мен ПСЖ, олар ойыншының қаржылық қажеттілігін қанағаттандыра алады. Алайда жақында Лионельдің өзі «ақша мен қызықты айды» деп мәлімдеген болатын.

«Ақша маған жақсы өмір сүруге мүмкіндік береді, бірақ бұл мені шабыттандыратын нәрсе емес. Мен ақша табу үшін емес, футбол ойыну үшін өмір сүремін. Мен өзім үшін емес, команда үшін ойнаймын», деді Месси El Mundo-ға берген сұхбатында.

Президенттікке тағы бір үміткер Жоан Лапорта аргентиналықтың алдындағы міндеттемелерін орындауға уәде беріп, онымен төлемдерді ікемді және кезең-кезеңмен жүзеге асыруды көздейтін жаңа келісімшартқа қол қойлуы мүмкін екенін атап өтті. «Сіз әлемдегі ең жақсы ойыншыға сараң бола алмайсыз. Оны командада сақтап қалу бірінші кезектегі мәселе болып табылады, оған барлық күш-жігерді жұмсау керек. Мен Леоға сенемін, ал ол маған сенеді. Месси алдында басылуықа алдындағы сенімді», – деді Лапорта L'Espresso басылымына берген сұхбатында.

Ал Лионель Мессидің адвокаттары футболшының келісімшартына қатысты мәліметтерді жариялаған бірнеше адамды сотқа бермекші.

Мағса хабарлағандай, аргентиналық футболшының келісімі туралы толық ақпаратты білетін адамды сотқа бергісі келеді. Демек, бұл адамдар «Барселонаның» экс-президенті Хосеп Мария Бартомеу мен ойыншының келісімшартына қол қюға жауапты атқарушы директор Оскар Грау және клубтағы президенттің міндетін атқарушы Карлес Тускетс болуы мүмкін.

«АБАЙ» ЖУРНАЛЫ

«Абай» журналы Алаш қаласында (қазіргі Жаңа Семей) 1918 жылдың 4 ақпанынан бастап оқырманға жол тартты. Алайда бүгінге дейін журналдың қанша саны шыққанды жөнінде ғалымдар арасында пікірталас орын алып келген еді. Олардың бірақтары «Абай» журналының 11 саны ғана шықты десе, тағы бір тарап 12 саны жарық көргенін айтатын. Бірақ осыған дейін басылымның №12 саны ешбір жерден табылмаған. Баспасөз тарихын зерттеуші Бейсенбай Кенжебаев «Қазақ баспасөзінің тарихынан» атты еңбегінде (1950 ж.): «Абай» журналы 1918 жылдың февраль айынан сол жылы октябрь айына дейін Семей қаласында шығып тұрды. Барлығы 11 саны шықты», – дейді.

Бұндай пікірлер ғалым Қ.Аллаберген мен Ө.Әбдімәліпұлының еңбектерінде де көрініс табады. «Ал журналдың 12 саны шықты» деген пікір қайта шыққан «Абай» журналы арқылы 1992 жылы оқырманға тарады. Жазушы Сәбит Мұқанов та журналдың 12-саны шыққаны туралы атап көрсеткен. Сондай-ақ ғалым Бауыржан Жауын пен қайта шыққан «Абайдың» тұңғыш редакторы Р.Мұсағұлы журналдың 12 саны шыққан деген пікірде болды. Алаштың шынайы тарихын қалпына келтіруге айрықша үлес қосқан ғалым К.Нұрпейісов өзінің «Алаш һәм Алашорда» еңбегінде «Абай» журналының 12 саны ғана оқушылар қолына тиді» деп жазды. Ал Жүсіпбек Аймауытовтың өз «Абай қалай жазылды?» деген мақаласында «Өткен 1918 жылдың февралінен бастап «Абай» журналы дүниеге шығып, он екі нөмірі басылып, он ай өмір сүріп тоқтады» деп, журналдың 12 саны шыққанын нақты атап көрсетті. Бұндай филология ғылымдарының докторы Айгүл Рамазан.

ҚАЗАҚСТАН ТӘУЕЛСІЗДІГІНЕ – 30 ЖЫЛ

НЬЮ-ЇОРКТЕГІ ҚАЗАҚ РАДИОСЫ

Нью-Йоркте қазақ радиосы іске қосылды. Нақты айтқанда, «Freedom FM» радиосы күнделікті 2 сағатты қазақ тіліндегі жаңалық пен музыкаға арнайды.

Данияр Қожан – алматылық. Ол Қазақ гуманитарлық заң университетінің «құқықтану» мамандығы бойынша тәмамдаған. Оның Нью-Йоркте тұрып, жұмыс істеп жатқанына 3 жылдан асты. Онда Данияр адвокаттың PR менеджері болып қызмет етеді. Сондай-ақ отандасымыз АҚШ-та қазақ мәдениетінің өркендеуіне үлес қосып жүр. Нью-Йорктегі «Qazaq Time» радиосы санаулы күн бұрын ғана алғаш эфирге шықты. Қазақтың Нью-Йорктегі бас консулы Алат Айдарбеков, «Жұлдыз FM» радиосындағы әріптестер және Нью-Йорктегі қазақ полициясы Димаш Ниязов оның бағдарламасына қонақ болған. «Қазіргі заманда радионің рөлі бұрынғыдай әлі де ора. Ол тыңдармандарын жоғалтқан жоқ және қарындасы дамушы БАҚ болып отыр. Америкада қазақ радиосы эфирін таратуды қолға алдым. Сырт жерде бізге Қазақстан жетпейді. Осы

орайда қазақ радиосын ашу таңдауын жасадым. Мен қазақ халқының үшін бүкіл АҚШ-қа жеткізім келеді. Осылайша ана тіліміздің дамуына өз үлесімді қосамын», – дейі Данияр Қожан. Оның айтуынша, Нью-Йорктегі «Freedom FM» орыс

радиосының күнделікті 2 сағаты елімізде болып жатқан соңғы жаңалықтар мен қазақ өуендеріне арналады. Америка терісінде ашылған қазақ эфирінің шыңдалды әлемге танылмай әлі, жерлесіміз Димаш Құдайбергегенің

әнімен ашылған. Одан бөлек, радио желісінде шетелде оның ішінде АҚШ-та тұрып жатқан қандастардың өмірі туралы айтылады. Сонымен қатар тұған жерге қатысты таңғаларлық дүниелер туралы сыр шертіледі. Тыңдармандармен кері байланыс орнату мақсатында «Сұрақ-жауап» айдары бар. Онда радио тыңдарушылар өздерін қызықтырған сауалдарды эфир қонақтары мен жүргізушісіне жолдай алады. «Менің мақсатым – өз Отандымыз Америкаға таныстыру және осында тұрып жатқан қандастарымызға елдегі хабарды жеткізу. Мен еліміздің барлық тарихы туралы айтып келеді. Бақыты балалық шағым, ұлтаралық достық және қоғамдастықтың үшін тұған еліміз алғысым шексіз. Мен ұлттың тарихына, әдет-ғұрпына пен салт-дәстүрі АҚШ-та келініс насихаттауға тырысамын», – дейді ол.

ОНЛАЙН НЕСІЕ БЕРЕТІН АЛАЯҚТАРДАН ҚАЛАЙ САҚТАНАМЫЗ?

Интернет дамыған заман киберқылмыстың да түрі көбейіп жатыр. Желіні жаулап алған алаяқтар жыл сайын адам алдаудың түрлі жолын, схемасын ойлап табады. Жарнама сайты арқылы банк есепшотынан қаржы ұрлайтын кибералаықтар енді онлайн несие беруге көшкен.

ШАҒЫН НЕСІЕ БЕРУ

– Қазақстанда кең таралған қаржылық қызметтің бірі (КР Ұлттық банкіне 2 мың ұлым тіркеуде тұр). Көптеген мұндай несиелік ұйымдардың жарнама арқылы анықталып, алғаш жүре алмайсыз. Алайда көбі мұндай ұйымдардың қаржылық өнімі туралы біле бермейді. Сондықтан да алаяқтың қорбанына айналып жатыр. Олар да елдің осындай осыл тұсын түсініп алғандықтан, тіпті кейде қарабайыр амалмен-ақ алдап соғады.

Еңдесе алаяқтар адамды алдау үшін қандай амал қолданатынын және одан қайтыс қалуына байланысты.

КЕЛІСІМШАРТТЫ ӨДЕЙ БҰРМАЛУА

Бұл – несие ұйымдарының жиі қолданатын әдісі. Алаяқтар келісімшартты артық шарт пен қарызды, пайыз бен бонусты байлантай қосып жібереді. Кейде оңай шарттар қысқартып, өріппен жазылады да, оны оқып отырған адам байқамай қалады. Кейбір шартты оқымайды да. Бұл – қателік. Шартқа көп қойған адамның оны орындаудың баса аманат қалайды. Соның кесірінен баспанасынан айырылуы мүмкін.

Осыған ұқсас тағы бір арам амал – келісімшартты ауыстырып жіберу. Егер несие алушы азамат келісімшартты мұқият оқып, шұшына бастаса, онда алаяқтар тығышты бастайды. Сылтау тауып, келісімді нақтылау керек деген желеумен өзіне қайтарып алады. Не байқатпай құжаттардың арасына басқа бір келісімді «сұғып жібереді».

ҚАЛАЙ САҚТАНАМЫЗ?

Бұдан құтылудың жалғыз-ақ жолы бар: ол – құжатты аса сақталымен, мұқият оқы. Қол қоярда әрбір қағазды қарап, қайта-қайта тексеріп алу қажет. Қосымша құжаттардың барлығын мұқият қадағалаған абзал.

Есіндіе болсын, келісімшартта сома, сан, қайтаратын мерзім, аманат пен айыппұл көлемі нақты жазылуы тиіс.

ҚАРЫЗДЫ ҚАЙТАРУҒА КЕДЕРГІ КЕЛТІРУ

Бұл да кең таралған әдіс. Алдыңғы айтылған жағдайлардың бірі де осы. Ойінен несие беруші ұлым келісімшартқа қарызды қайтарудың тектетуін дұрыс жасамайды. Ал қарызды қайтарғысы келген азамат оны төлей алмай «қара терге» түседі. Қарыз беруші ұлым «техникалық қателік болды» деп ал-тонын ала қашады. Ең соңында қарыз алған адамның өз кінігі бол қалады.

Несие беруші ұлым неге мұндай қадамаға барады? Ойінен азаматтың кешіктіріп төлеген қарызынан айыппұл мен өсімпұл көреді. Ал қарызды жабуға қаржылық ұлымның өз кінігі дегенді дәлелдей алмайсыз.

САҚТАНУДЫҢ ЖОЛЫ

Бұдан құтылудың жолы да біреу-ақ ол – несие беруші ұлым жалпы апаратын анық қаржыны түсінуге тырысу. Сайтардан пікір мен рецензия ізденің.

Ал едәл қызмет ететін несие беруші ұлымның техникалық тұрғыда келісімді болса, клиентіне жеңілдік жасайды. Қарызын кейінге қалдыруына мүмкіндік береді.

ЗАЙМ АЛҒАНЫ ҮШІН АҚЫ АЛУ

Кез келген несие беруші ұлымның қызметі – қарыз беру. Демек, ондай ұлымның қарыз бергені үшін ақы алуы – нағыз азаматтық. Бұрын банкілер де қарызды ақшалай бергені үшін «ақы» алатын. Алайда 2018 жылы Қазақстанда банктің мұндай айла-шары жасауына тыйым салынды. Керсеткен қызметіне қосымша қосым ақы заң жүзінде тоқтатылды.

Ал несие беруші шығын ұлымдар, өсіресе, онлайн қарыз берушілер осы әдісті әлі қолданып жүр. Займ бермеген деп азаматтардың алғашқы жарнасын алады да, жоқ бол кетеді. Жарна көп болмайды. 1000-5000 мың теңге болуы мүмкін. Бір қарағанда аз көрінегенмен, осы қарызды өтеудің соңы қателікке соқтырады.

САҚТАНУ ЖОЛЫ

Есіндіе болсын, шағын несие ұлымны клиентімен ешқашан жарна алмайды. Займ беру – оның міндеті.

ТӨЛКҰЖАТ ПЕН БАНК КАРТАСЫН СҰРАУ

Міне, бұл – кең тараған тәсіл. Өсіресе онлайн қарыз беретін ұлымдардың атын жамылған алаяқтар қолданып әдіс. Қол терген жамылған қарыздар несие қосымдас бермеген деген сылтаумен азаматтың жеке деректерін сұрастыра бастайды. Алдыңғы келісімшарт жасау үшін керек деген сылтаумен тексеруші орағанды. Оны суретте түсіріп жіберуін өтінеді. Ал оны алғаннан кейін жоқ бол кетеді. Алаяқ жіберген тексеруші пайдаланбап, сұздің атыныңдан қарыз алуы мүмкін.

Осыған ұқсас тағы бір айла – бұл банк картасын сұрау. Алаяқ несие беруші ұлымның атынан қарыз береміз деген желеумен банк картаның нөмірін сұрайды. Карта несие «түн» қолданып, оны маған айтып» деп талап қояды.

ҚАРЖЫ БЕРУШІ ҰЙЫМНЫҢ АДАЛ ЕКЕНІН ҚАЛАЙ АНЫҚТАЙМЫЗ?

Бұдан сақтанудың амалы – құжаттың, банк картасының немесе есепшотына қарау. Ал онлайн несие беруші ұлым сұзді тексерушілерді сұратқан екен, онда ол ұлым туралы апаратын ізденің. Оған сенуге болатынын не болмайтынын анықтаң.

САҚТАНУДЫҢ АМАЛЫ

Бұдан сақтанудың амалы – құжаттың, банк картасының немесе есепшотына қарау. Ал онлайн несие беруші ұлым сұзді тексерушілерді сұратқан екен, онда ол ұлым туралы апаратын ізденің. Оған сенуге болатынын не болмайтынын анықтаң.

ҚАРЖЫ БЕРУШІ ҰЙЫМНЫҢ АДАЛ ЕКЕНІН ҚАЛАЙ АНЫҚТАЙМЫЗ?

Бұдан сақтанудың амалы – құжаттың, банк картасының немесе есепшотына қарау. Ал онлайн несие беруші ұлым сұзді тексерушілерді сұратқан екен, онда ол ұлым туралы апаратын ізденің. Оған сенуге болатынын не болмайтынын анықтаң.

ҚАРЖЫ БЕРУШІ ҰЙЫМНЫҢ АДАЛ ЕКЕНІН ҚАЛАЙ АНЫҚТАЙМЫЗ?

Бұдан сақтанудың амалы – құжаттың, банк картасының немесе есепшотына қарау. Ал онлайн несие беруші ұлым сұзді тексерушілерді сұратқан екен, онда ол ұлым туралы апаратын ізденің. Оған сенуге болатынын не болмайтынын анықтаң.

ҚАРЖЫ БЕРУШІ ҰЙЫМНЫҢ АДАЛ ЕКЕНІН ҚАЛАЙ АНЫҚТАЙМЫЗ?

Бұдан сақтанудың амалы – құжаттың, банк картасының немесе есепшотына қарау. Ал онлайн несие беруші ұлым сұзді тексерушілерді сұратқан екен, онда ол ұлым туралы апаратын ізденің. Оған сенуге болатынын не болмайтынын анықтаң.

ҚАРЖЫ БЕРУШІ ҰЙЫМНЫҢ АДАЛ ЕКЕНІН ҚАЛАЙ АНЫҚТАЙМЫЗ?

Бұдан сақтанудың амалы – құжаттың, банк картасының немесе есепшотына қарау. Ал онлайн несие беруші ұлым сұзді тексерушілерді сұратқан екен, онда ол ұлым туралы апаратын ізденің. Оған сенуге болатынын не болмайтынын анықтаң.

ҚАРЖЫ БЕРУШІ ҰЙЫМНЫҢ АДАЛ ЕКЕНІН ҚАЛАЙ АНЫҚТАЙМЫЗ?

Бұдан сақтанудың амалы – құжаттың, банк картасының немесе есепшотына қарау. Ал онлайн несие беруші ұлым сұзді тексерушілерді сұратқан екен, онда ол ұлым туралы апаратын ізденің. Оған сенуге болатынын не болмайтынын анықтаң.

ҚАРЖЫ БЕРУШІ ҰЙЫМНЫҢ АДАЛ ЕКЕНІН ҚАЛАЙ АНЫҚТАЙМЫЗ?

Бұдан сақтанудың амалы – құжаттың, банк картасының немесе есепшотына қарау. Ал онлайн несие беруші ұлым сұзді тексерушілерді сұратқан екен, онда ол ұлым туралы апаратын ізденің. Оған сенуге болатынын не болмайтынын анықтаң.

ҚАРЖЫ БЕРУШІ ҰЙЫМНЫҢ АДАЛ ЕКЕНІН ҚАЛАЙ АНЫҚТАЙМЫЗ?

Бұдан сақтанудың амалы – құжаттың, банк картасының немесе есепшотына қарау. Ал онлайн несие беруші ұлым сұзді тексерушілерді сұратқан екен, онда ол ұлым туралы апаратын ізденің. Оған сенуге болатынын не болмайтынын анықтаң.

ҚАРЖЫ БЕРУШІ ҰЙЫМНЫҢ АДАЛ ЕКЕНІН ҚАЛАЙ АНЫҚТАЙМЫЗ?

Бұдан сақтанудың амалы – құжаттың, банк картасының немесе есепшотына қарау. Ал онлайн несие беруші ұлым сұзді тексерушілерді сұратқан екен, онда ол ұлым туралы апаратын ізденің. Оған сенуге болатынын не болмайтынын анықтаң.

ҚАРЖЫ БЕРУШІ ҰЙЫМНЫҢ АДАЛ ЕКЕНІН ҚАЛАЙ АНЫҚТАЙМЫЗ?

Бұдан сақтанудың амалы – құжаттың, банк картасының немесе есепшотына қарау. Ал онлайн несие беруші ұлым сұзді тексерушілерді сұратқан екен, онда ол ұлым туралы апаратын ізденің. Оған сенуге болатынын не болмайтынын анықтаң.

ҚАРЖЫ БЕРУШІ ҰЙЫМНЫҢ АДАЛ ЕКЕНІН ҚАЛАЙ АНЫҚТАЙМЫЗ?

Бұдан сақтанудың амалы – құжаттың, банк картасының немесе есепшотына қарау. Ал онлайн несие беруші ұлым сұзді тексерушілерді сұратқан екен, онда ол ұлым туралы апаратын ізденің. Оған сенуге болатынын не болмайтынын анықтаң.

ҚАРЖЫ БЕРУШІ ҰЙЫМНЫҢ АДАЛ ЕКЕНІН ҚАЛАЙ АНЫҚТАЙМЫЗ?

Бұдан сақтанудың амалы – құжаттың, банк картасының немесе есепшотына қарау. Ал онлайн несие беруші ұлым сұзді тексерушілерді сұратқан екен, онда ол ұлым туралы апаратын ізденің. Оған сенуге болатынын не болмайтынын анықтаң.

ҚАРЖЫ БЕРУШІ ҰЙЫМНЫҢ АДАЛ ЕКЕНІН ҚАЛАЙ АНЫҚТАЙМЫЗ?

Бұдан сақтанудың амалы – құжаттың, банк картасының немесе есепшотына қарау. Ал онлайн несие беруші ұлым сұзді тексерушілерді сұратқан екен, онда ол ұлым туралы апаратын ізденің. Оған сенуге болатынын не болмайтынын анықтаң.

JULDIYZ - JORAMAL

4 - 10 ақпан

ТОҚТЫ

Апта қойған мақсатты қолға алатын уақыт келді. Аптадағы әрбір әрекетіңіз өнімді болады. Махаббат, шығармашылық, қарқы сәте қиындай келтірмейді. Ойға алған жоспарыңыз іске асып, бір орынға тұрапал қалғандай нәріне бастайды. Алайда бұл туралы көп ойлап, ұялымдаманың. Себебі бәрі аз уақыт ішінде реттеледі.

ТОРПАҚ

Аптада әріптестермен жанжалдасып, қаржылық қиындандықтарға душар болуыңыз мүмкін. Алайда келер апта бәрі реттеледі. Қиындықтан шығып, табысқа көл жеткізу үшін өз бағытыңыздан тандау керек. Жұлдыздар ақшаны ұқыпты ұстауға кеңес береді. Себебі қалтаңызға оңай түскен ақшаны сол күнінде желге шығуыңыз ғажап емес. Алайда бұл сарандыққа жол беріп, қатты үнемдеу керек дегенді аңғартады. Керісінше, ақшаны өз рахатыңыз үшін дұрыс жұмсауды үйреніңіз.

ЕГІЗ

Аптада жақсылықтар болғалы тұр. Сонымен бірге қызықты ұсыныс түседі. Мәселен, біліктік арттыру курстары немесе ұзақ уақытқа жоспарланған жоба. Мұндай ұсыныстан бас тартпаған жөн. Осы уақытқа дейін жасаған жұмысыңыз өз жемісін береді. Сондықтан қорқыпай, жана жобаны қолға алыңыз. Алайда асығыстық танытпаңыз, бәрі өз уақытында болады.

ШАЯН

Аптада жаңа қарым-қатынас бастап қана қоймай, ескіні де реттей аласыз. Жағымды жағдай мен өзгеріс орын алғалы тұр. Барлығына да дайын болыңыз. Дегенмен сізде айтарлықтай қиындықтар болмайды. Бұл апта демалыс ем алғуға таптырмас уақыт. Сондықтан кезекті еңбек демалысыңызды осы уақытқа жоспарласаңыз өкінейсіз.

АРЫСТАН

Үнемі қиын жағдайдан шығудың жолын іздейсіз. Сонымен бірге аптада көп нәрсеге көл жеткізе аласыз. Осы айда жеке өміріңізге қатты әсер ететін жайт орын алуы мүмкін. Қарқы саласында сәттілік болады. Үлкен табысқа жетесіз. Алайда берілген мүмкіндікті өз жоспарды жүзеге асырудан аңғарылм маңызды.

БИКЕШ

Аптадағыдан көптеген сынақ шығуы мүмкін. Алайда бұл сіздің күштілігіңіз бен тәпсірлілігіңізді тексеруге жақсы мүмкіндік. Егер сынақтан сүрінбей өтсеңіз, өрі қарай үлкен жетістікке жетесіз. Жұлдыздар асығыстық танытауы және өзгелердің сізді басқаруына жол бермеуге кеңес береді. Егер алдыңғы езіңізге қысым жасағанын сезсеңіз, бірден бұл әрекеттің тамырына балта шабуға тырысыңыз.

ТАРАЗЫ

Қарқы саласында, жалпы, көз келген жарыста жеңіске жетесіз. Кәсіп бастағысы келгендерге сәттілік серік болады. Алайда істі достарыңызбен бірге бастамаған жөн. Жаңа бөлестерді бағындыратын уақыт жетті. Өзіңізді өзге қырынан көрсетіңіз. Бұл апта жетістіктерге жететін кезең. Мұның бәрі – бұған дейін қолға алған істің жемісі. Жеке өміріңізде маңызды кездесулер орын алады.

САРЫШАҢ

Өміріңізде айтарлықтай өзгеріс болады. Өміріңіз сөрігіп іздегендер жаңына жақын адамды табады. Жұмыста басылымның жөнсі шағымына мәң бермеуге тырысып, дтіткен мақсатыңызға жетер жолда табындылық таныту керетін естен шығармаған жөн. Қарқы мәселесіне көп көңіл бөлген дұрыс.

МЕРГЕН

Көп ойланпай, түрлі жоспар құрып, алғашқы қадам жасаңыз. Жұмыстың не жәксінін қара аласыз. Апта соңында қабылдаған шешімнің дұрыс-бұрыстығына көз жеткізесіз. Бикке жетуді де, төменге құлауға да бастан өткеруіңіз мүмкін. Апта соңында күтпеген ұсыныс жасалуы мүмкін. Десе де жұлдыздар ауыр міндетті жауапкершілікке алмауға кеңес береді. Қандай да бір шешім қабылдамас бұрын ата-ананыңбен ақылдасқаныңыз жөн.

ТАУЕШКІ

Өмірді қайта бастауға құлшыныс арттып, өмір қызық сезінесіз. Махаббатқа жолыңыз болады. Дтіткен мақсатқа жету үшін бұл апта таптырмас уақыт. Жолыңыз болып, көп нәрсеге оңай көл жеткізесіз. Сондықтан берілген мүмкіндікті жіберіп алмаңыз.

СҰҚЫЙШЫ

Апта жетістікке жетуге сәтті уақыт. Сондай-ақ өміріңізде келенсідіктер болмайды. Жақсы жұмысқа орналасып, жаңа баспанаға қошу мүмкіндігі тұады. Кәсіп бастануа, маңызды келісімдер жасау немесе ақымды іскерлік кездесу өткізу септігін тігітеді. Отбасын құруды немесе сөбілі болуды жоспарлап жүрсеңіз, оны келесі айдың енісіне қалдырған жөн.

БАЛЫҚ

Ешқашан асығыстық жасамаңыз. Алайда шұғыл шешімді қажет ететін жағдайда жылдам өрі қарқында тұрада әрекетте кірісіңіз. Бұл сіздің қолыңыздан келеді. Өміріңізде болып жатқан жағдайды жеделдетуге тырыспаңыз. Қиын сәттердің өзінде озбырлық пен ашуға бой алдырмаған жөн. Тік мінезіндіңін шетке ысырып, кей жағдайда ікемділік, кейбірінде құлық танытуға тура келеді.

Кезекші редактор: Г.ЖҰМАДИНОВА

АҚМЕШІТ жастары

Газет Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігінің Ақпарат және мұрағат комитетінде тіркеу алынып, №13844-Г куәлігі 26.08.2013 жылы берілген. «Ақмешіт жастары» облыстық газеті. КР СТ ІСО 9001-2009 «Сапа менеджменті жүйесі» талаптарына сәйкес сертифицирталған.

БАС ДИРЕКТОР
Аманжол ОҢАРАБАЕВ

Қабылдау бөлмесі:
телефакс: 40-11-10

БАС РЕДАКТОР
Айжан АБДУЛЛАЕВА

Газет әр аптаның бейсенбі күні шығады. Қолжазбалар еңделеді және қайтарылмайды. Жарияланымдар газеттің түпкілікті көзқарасын білдірмейді. Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп, беттеліп «ASU баспа үйі» ЖШС шемсірерлік басқаруындағы «Сыр медиа» ЖШС баспаханасында басылады. Қызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, 4А.

Индекс: 65425. Редакцияның мекен-жайы: 120018 Қызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, 4А
e-mail: aqmeshit_zhastary_kz@mail.ru
Instagram: @aqmeshit_zhastary / сайт: aqmeshit_zhastary.kz

Таралымы: 8091
Тапсырыс № 169